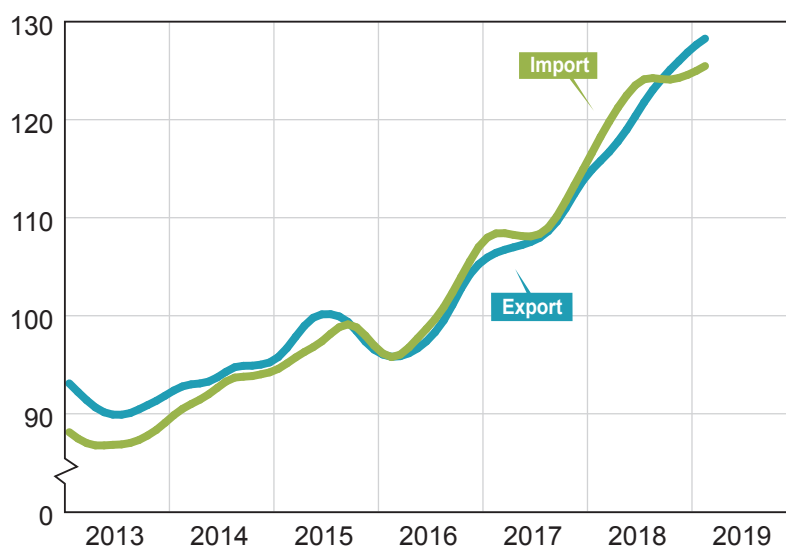

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Fortsatt uppgång för exporten

Utrikeshandel med varor
Miljarder kronor, trend

- **Minskad arbetslöshet**
Sid 16
- **Brexit påverkar den brittiska ekonomin**
Sid 21

I fokus:
**Lugnare
tempo på bo-
lånemarknaden**
sid 12

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	14
Näringsliv.....	4	Arbetsmarknad.....	16
Byggbmarknad.....	7	Finansmarknad.....	17
Handel och konsumtion.....	8	Internationell utblick.....	19
Utrikeshandel.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
I fokus.....	12		

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste mån	3 mån	året
Produktion				
Näringslivets produktion	jan	–	+	+
Industrins produktion	jan	+	+	+
Industrins ordergång	jan	–	–	–
Tjänsteproduktion	jan	–	+	+
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	feb	+	+	–
Hushållens konsumtion	jan	+	+	+
Detaljhandelns försäljning	feb	+	○	+
Nyregistrering av personbilar	feb	+	+	–
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser	feb	+	–	+
Producentpriser	feb	+	–	+
Sysselsättning	feb	+	–	+
Arbetslöshet ²⁾	feb	–	–	+

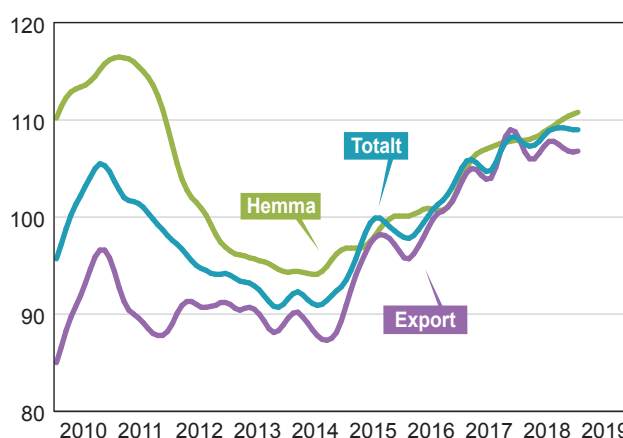
1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) Andel av arbetskraften

för ordergången har dessutom planat ut det senaste halvåret, vilket främst förklaras av en svagare efterfrågan från utlandet.

Industrins ordergång

Index 2015=100, trendskattning

Hushållskonsumtionen steg dock i januari, efter nedgången i december, mätt i säsongrensade termer. Även nyregistreringarna av personbilar fortsatte uppåt och ökade för andra månaden i rad. Däremot är tillväxten fortsatt negativ i årstakt och nivån ligger klart lägre än innan det nya skattesystemet för bilar togs i bruk i juli i fjol.

För detaljhandeln har försäljningsvolymerna ökat i både januari och februari efter nedgången i december. Det är särskilt sällanköpshandeln som uppvisat en stark utveckling, medan försäljningen inom dagligvaruhandeln, som till största del utgörs av livsmedel, minskat svagt två månader i rad. Årstillväxten har dock varit positiv hittills i år, och det gäller såväl dagligvaru- som sällanköpshandeln.

Fortsatt högtryck på arbetsmarknaden

Läget på den svenska arbetsmarknaden är fortfarande stark. Sysselsättningen har fortsatt att öka de senaste månaderna samtidigt som arbetslösheten har minskat. Trendjusterat (säsongrensat och utjämnat) låg arbetslösheten på knappt 6,2 procent i februari vilket var den lägsta noteringen i Arbetskraftsundersökningarna (AKU) sedan augusti 2008. Det råder dock stora skillnader mellan inrikes och utrikes födda, och skillnaderna har också ökat något det senaste året. Bland utrikes födda var arbetslösheten i februari mer än fyra gånger högre än för inrikes födda.

KONJUNKTURLÄGET

Uppgång för utrikeshandeln

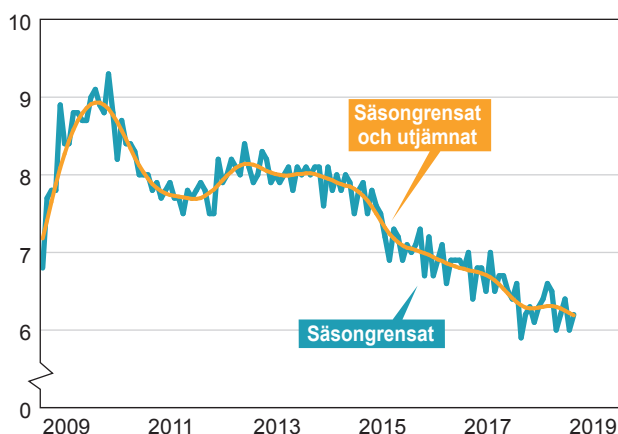
Sveriges BNP ökade starkt fjärde kvartalet. Svensk ekonomi följde därmed inte i spåren av den konjunkturavmattning i Europa som blev synlig under slutet av 2018. Tendensen i den ekonomiska månadsstatistiken pekade mot att den svenska tillväxten var på väg att mattas av, men en i synnerhet stark varuexport lyfte BNP-utvecklingen. Den senaste månadsstatistiken från utrikeshandeln visar att exporten av varor har stigit under årets två första månader. Varuexporten har dessutom överstigit varuimporten vilket innebär att handelsnettot visat ett överskott. Ett positivt handelsnetto behöver dock inte nödvändigtvis innebära att varuexporten överstiger varuimporten i nationalräkenskaperna (NR) första kvartalet i år. Det beror på att det råder vissa skillnader i definitioner mellan NR och utrikeshandeln¹.

Det svenska näringslivet har uppvisat en stabil tillväxt de senaste åren. Det senaste halvåret är det framförallt inom industrin och tjänstesektorn som produktionen har ökat. För byggbranschen har utvecklingen varit desto svagare men sedan december pekar trenden återigen uppåt. Utvecklingen inom näringslivet visade dock inte samma styrka i början av 2019. Både produktionen i näringslivet och industrins ordergång minskade i januari. Trenden

1 För mer information om definitionsskillnaderna se: <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2017/Varuexport--en-motor-i-svensk-ekonomi/>

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–74 år

Konjunkturtoppen är passerad enligt KI

I Konjunkturinstitutets (KI) senaste prognos för den svenska ekonomin reviderades BNP-tillväxten för 2019 upp något till följd av det starka utfallet för fjärde kvartalet i fjol. Trots att det kan innebära en negativ rekyl första kvartalet tror KI att den ökade aktiviteten mot slutet av fjolåret ger en positiv effekt för helåret. Prognosen pekar dock på att högkonjunktoren bromsar in och svensk ekonomi istället går in i en avmattningsfas. I år räknar KI med en BNP-tillväxt på 1,5 procent som nästa år sjunker till 1,4 procent, kalenderkorregerat. Exporten pekas ut som det främsta dragloket för den svenska ekonomin, samtidigt som såväl hushållskonsumtionen som den offentliga konsumtionen väntas bidra positivt till tillväxten. KI räknar dock med utgifterna för den offentliga konsumtionen minskar i år, dels till följd av besparingar i statens budget men även på grund av att kostnaderna för migrationen fortsätter att avta.

Arbetslösheten väntas sjunka till 6,3 procent i år för att därefter stiga något under 2020. Till följd av ett högt resursutnyttjande och fortsatta matchningsproblem på arbetsmarknaden räknar KI ändå med att lönerna kommer att stiga något snabbare framöver. Inflationen väntas dock inte nå upp till 2 procent under de närmaste två åren. Man bedömer att Riksbanken ändå kommer att höja reporäntan vid årsskiftet men att nästa höjning kommer att dröja till 2021.

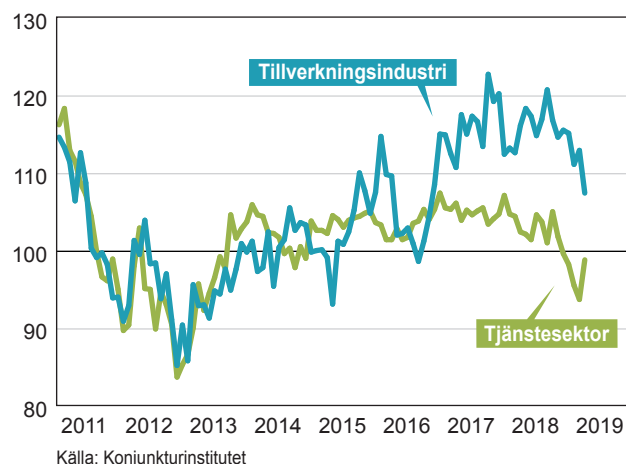
En prognos är alltid förknippad med en viss osäkerhet. KI lyfter i sin senaste prognos att det framförallt är osäkerhet kopplad till bostadsmarknaden och hushållens höga skuldsättning som, förutom internationella faktorer, utgör den främsta risken för att BNP-tillväxten blir lägre än vad man räknat med. I månadens fokusartikel på sidan 12 går det att läsa mer om utvecklingen på den svenska bolånemarknaden.

Konjunkturbarometern i mars visade endast en marginell nedgång för barometerindikatorn och låg därmed kvar på en nivå som indikerar att läget fortsatt är starkare än normalt. Av huvudbranscherna var det endast tillverkningsindustrin som backade men konfidensindikatorn hamnade på den lägsta nivån på över två år. Läget inom industrin är dock fortfarande starkare än normalt, och det

gäller även för bygg och anläggning vars konfidensindikator fortsatte uppåt för andra månaden i rad. Även övriga sektorer redovisade uppgångar och mest förbättrades stämningssläget inom tjänstesektorn. De senaste månadernas svaga utveckling innebär dock att konfidensindikatorn ligger under det historiska genomsnittet, detsamma gäller för detaljhandeln.

Konfidensindikator

Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Hushållens förtroendeindikator har legat under sitt historiska medelvärde sedan oktober 2018 men de senaste två månaderna har stämningssläget förbättrats något. Både hushållens syn på den egna ekonomin, mikroindex, och synen på den svenska ekonomin, makroindex, ligger dock en bra bit från genomsnittet.

Dämpade konjunkturindikatorer i Europa

Även konjunktursignalerna från övriga Europa är dämpade och flera konjunkturindikatorer har visat en nedåtgående trend den senaste tiden. EU-kommissionens konjunkturbarometer sjönk i mars till den lägsta nivån sedan hösten 2016. Indikatorn för Tyskland föll tillbaka kraftigt och Italien redovisade en nedgång för tionde månaden i rad. Fortfarande ligger dock indikatorerna i de flesta större medlemsländer över normalläge. Industrin och byggbranschen noterade nedgångar medan stämningssläget inom detaljhandeln och tjänstesektorn förbättrades.

Även inköpschefsindex för en rad europeiska länder visar en nedåtgående trend sedan i höstas. Mest pessimistiskt är läget i Frankrike och Italien där indikatorerna ligger under gränsen för tillväxt.

Fed lämnade räntan oförändrad

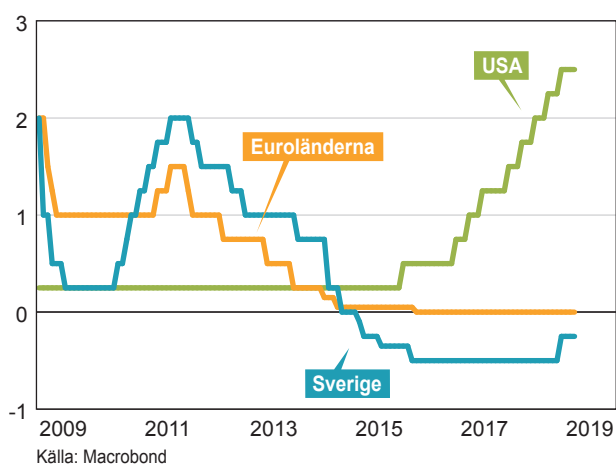
I mars har en rad centralbanker lämnat nya räntebesked. Penningpolitiken är dock för närvarande avvaktande och flera viktiga styrräntor har lämnats oförändrade. Däribland den amerikanska centralbanken Federal Reserve (Fed) som vid sitt senaste möte i slutet av mars beslutade att lämna räntan oförändrad. Efter beslutet ligger styrräntan i USA kvar i intervallet 2,25–2,50 procent. Fed indikerade samtidigt att det inte blir några räntehöjningar i år, vilket går emot tidigare prognos i december som pekade mot två räntehöjningar under 2019. Fed skriver i samband

med beskedet att tillväxten bromsat in jämfört med fjärde kvartalet 2018, men att arbetsmarknaden är fortsatt stark. Tillväxtprognosen för 2019 och 2020 justerades ner något samtidigt som Fed räknar med att arbetslösheten stiger.

Även den Europeiska centralbanken (ECB) lät styrräntan förbli oförändrad på 0,00 procent vid sitt senaste räntemöte. Samtidigt kommunicerades det att räntorna kommer att ligga kvar på nuvarande nivåer åtminstone fram till slutet av året. Orsaken är att tillväxten och inflationen väntas bli lägre än i tidigare bedömningar. Även Bank of England lämnade styrräntan oförändrad i mars. Riksbanken lämnade i februari reporäntan oförändrad på -0,25 procent. Nästa penningpolitiska besked från Riksbanken kommer i slutet av april.

Centralbankernas styrräntor

Procent

Brexit med eller utan avtal?

I övrigt har den senaste tiden, och i synnerhet den senaste månaden, i stor utsträckning handlat om de politiska turerna kring Brexit. Den brittiska premiärministern Theresa Mays utträdesavtal med EU röstades ner i det brittiska parlamentet i januari, förhandlades om och röstades ner ytterligare två gånger i mars. Lägg därtill övriga Brexit-förslag som brittiska parlamentsledamöter la fram under månaden, och som inte heller vann majoritet. Efter godkännande från EU har det ursprungliga Brexitdatumet 29 mars flyttats fram. Frågan är nu om det brittiska underhuset ändå kan komma överens innan den 12 april för att undvika en så kallad No deal. I månadens internationella artikel på sidan 21 går det att läsa mer om Storbritannien och Brexit.

NÄRINGSLEV

Konjunkturläget är fortsatt starkt i Sveriges näringsliv, men flera indikatorer pekar mot att utvecklingen är på väg att mattas av. I Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer har konfidensindikatorn för näringslivet fallit tillbaka sedan augusti i fjol, och nedgången var särskilt stark under hösten. Efter årsskiftet har rörelserna endast varit små och barometerindikatorn har snarare planat ut på en nivå något över normalläget. I mars försämrades stämningläget

kraftigt inom tillverkningsindustrin, men trots nedgången är industriföretagen fortfarande mer optimistiska än vanligt. Det gäller även bygg och anläggning som vände upp efter en nedgång månaden innan. Tjänstesektorn och detaljhandeln ligger däremot under sina historiska genomsnitt, trots att indikatorerna steg i mars.

Den senaste månadsstatistiken visar att produktionen i näringslivet sjönk i januari. En minskad produktion inom tjänstebranscherna drog ned utvecklingen medan produktionen inom såväl byggbranschen som tillverkningsindustrin steg jämfört med december. Byggproduktionen ökade därmed för tredje månaden i rad och även årstillväxten vände till det positiva efter att tillväxttakten varit negativ sedan april i fjol.

Efter en uppgång i december minskade industrins orderingång i säsongrensade tal i början av 2019. Orderingången har det senaste året visat stora svängningar på månadsbasis och nivån låg i januari ungefär på samma nivå som ett år tidigare. Trendmässigt har utvecklingen planat ut de senaste månaderna. Den inhemska efterfrågan fortsätter att stiga medan trenden är svagare för exportorderingången.

Näringslivets investeringar växte i en långsammare takt i fjol än året innan men gav ändå ett positivt bidrag till BNP-tillväxten. Enligt SCB:s investeringsenkät väntas trenden hålla i sig i år då industriföretagen räknar med att minska investeringarna med närmare 10 procent jämfört med fjolåret (i löpande priser). Såväl energi- som transportbranschen räknar dock med ökade investeringar.

Produktion i näringslivet

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s produktionsvärdeindex

Kristina Frändén

Näringslivets produktion minskade i januari

Produktionen inom näringslivet minskade med 0,7 procent i januari jämfört med december 2018, i säsongrensade tal. Det var tjänstesektorn som bidrog till näringslivets nedgång, då både industri- och byggsektorn uppvisade en ökning jämfört med föregående månad i säsongrensade siffror. På årsbasis steg däremot produktionen, med en uppgång på 2,1 procent för totala näringslivet, efter kalenderkorrigering. Samtliga delsektorer uppvisade en uppgång på årsbasis, där industrisektorn stod för den största ökningen med 3,4 procent jämfört med januari 2018.

Produktion i näringslivet

Förändring i procent

	jan 19/ dec 18 ¹⁾	nov 18–jan 19/ aug–okt 18 ¹⁾	jan 19/ jan 18 ²⁾
Industri	0,3	2,3	3,4
Bygg	2,8	0,8	0,2
Tjänster	-0,4	0,2	1,7
Näringslivet totalt	-0,7	0,8	2,1

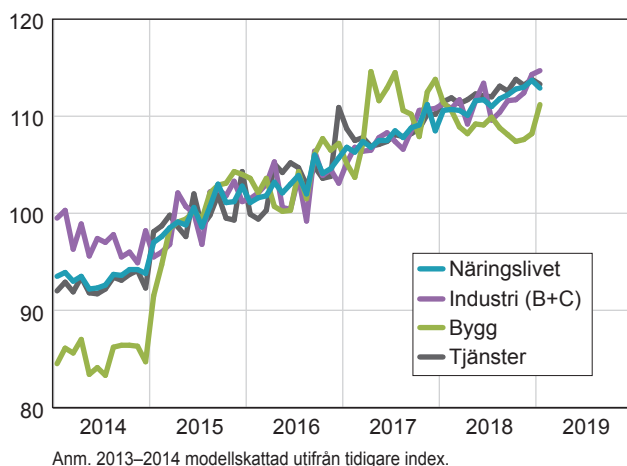
1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Den senaste tre månadersperioden (november 2018–januari 2019) jämfört med föregående tre månadersperiod (augusti 2018–oktober 2018) ökade produktionen inom näringslivet med 0,8 procent i säsongsrensade tal. Samtliga ingående delsektorer hade en positiv tre månadersutveckling där industrisektorn stod för den största ökningen med en uppgång på 2,3 procent. Bygg- och tjänstesektorn ökade med 0,8 respektive 0,2 procent jämfört med föregående tre månadersperiod.

Produktion i näringslivet (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

Blandad utveckling inom industrins delbranscher

Industriproduktionen steg med 0,3 procent i januari i säsongsrensade tal, jämfört med december 2018. De olika delbranscherna drog åt olika håll, där en knapp majoritet uppvisade en nedgång på månadsbasis. Elektronikvaruindustrin var den delbransch som steg mest, med en ökning på 9,6 procent. Även maskinindustrin och motorfordonsindustrin uppvisade bland de större ökningarna med en uppgång på 8,7 respektive 7,6 procent jämfört med december 2018. Den bransch som backade mest var trävaruindustrin, med en nedgång på 5,8 procent jämfört med föregående månad i säsongsrensade siffror. Den grafiska industrin fortsatte att backa även i januari, och sjönk med 2,1 procent i januari efter att ha minskat med 8,0 procent i december 2018.

Produktion inom industrin

Förändring i procent

	jan 19/ dec 18 ¹⁾	nov 18–jan 19/ aug–okt 18 ¹⁾	jan 19/ jan 18 ²⁾
Trävaruindustri, ej möbler	-5,8	-1,7	-7,5
Massa och papper	-1,3	-0,6	-6,4
Grafisk industri	-2,1	-2,0	-17,3
Kemisk industri o läkem.	-1,6	4,3	6,8
Stål- och metallverk	-1,8	2,6	5,0
Metallvaruindustri	0,0	3,4	2,8
Elektronikindustri	9,6	13,6	24,9
Maskinindustri	8,7	4,7	12,0
Industri för motorfordon	7,6	1,4	6,7
Industri totalt	0,3	2,3	3,4

1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

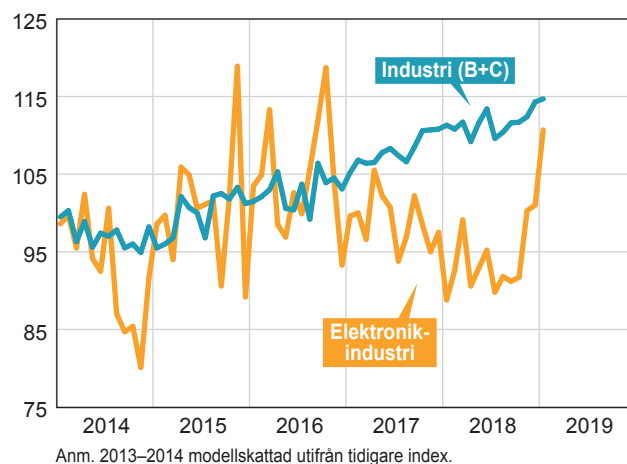
2) Kalenderkorrigerat

Jämfört med januari 2018 ökade produktionen inom industrisektorn med 3,4 procent i kalenderkorrigerade tal.

Även på årsbasis spretade de ingående delbranscherna åt olika håll, men en majoritet uppvisade positiva utvecklingstal. Störst uppgång hade elektronikvaruindustrin med en ökning på 24,9 procent, följt av maskinindustrin som ökade med 12,0 procent. Elektronikvaruindustrin har haft en nedåtgående trend under 2017 och delar av 2018, men har sedan tredje kvartalet 2018 vänt uppåt igen. Bland de branscher som uppvisade negativa utvecklingstal backade grafisk industri mest, med en nedgång på 17,3 procent. Trävaruindustrin och massa- och pappersindustrin minskade med 7,5 procent respektive 6,4 procent.

Produktion inom industrin (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

Tjänstesektorn nedåt jämfört med december

Produktionen inom tjänstesektorn minskade med 0,4 procent i januari 2019 jämfört med december 2018, efter säsongsrensning. En majoritet av de ingående delbranscherna uppvisade positiva utvecklingstal, men då de större branscherna backade blev det totalt sett en nedgång på månadsbasis. Information- och kommunikationsverksamhet, som är en av tjänstebanschererna med störst vikt, backade med 4,8 procent i säsongsrensade tal. Det ska dock tilläggas att minskningen i januari följer efter en uppgång i december 2018 på 5,6 procent. Efter att branschen uppvisat en uppåtgående trend under inledningen av 2018 planade utvecklingen ut något under fjärde kvartalet med ett omväxlande månadsmönster. Även fastighetsverksamheten minskade i januari jämfört med föregående månad, med en nedgång på 0,7 procent.

Produktion inom tjänstesektorn

Förändring i procent

	jan 19/ dec 18 ¹⁾	nov 18–jan 19/ aug–okt 18 ¹⁾	jan 19/ jan 18 ²⁾
Motorhandel	3,7	-1,3	-7,2
Partihandel	4,9	3,8	7,6
Detaljhandel	2,0	0,5	3,1
Transp. o magasinering	1,6	-2,0	-2,5
Hotell o restaurang	1,6	1,1	3,0
Informat. o kommunikat.	-4,8	-0,9	3,8
Fastighetsverksamhet	-0,7	-0,5	0,6
Företagstjänster	0,7	-2,7	1,1
Tjänstebanscher totalt	-0,4	0,2	1,7

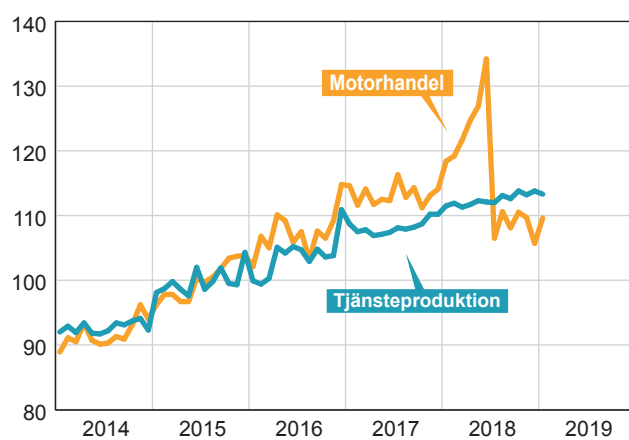
1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Partihandeln stod för den största ökningen på månadsbasis, med en uppgång på 4,9 procent efter säsongrensning. Även motorhandeln och detaljhandeln uppvisade positiva utvecklingstal med 3,7 respektive 2,0 procent.

Produktion inom tjänstesektorn (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Anm. 2013–2014 modellskattad utifrån tidigare index.

Årsutvecklingen för tjänstesektorn var till skillnad från månadsutvecklingen positiv, med en uppgång på 1,7 procent i kalenderkorrigerade siffror. En majoritet av delbranscherna uppvisade positiva utvecklingstal, och även jämfört med föregående år var det partihandeln som stod för den största uppgången med en ökning på 7,6 procent. Information- och kommunikationsverksamhet hade en starkare utveckling på årsbasis än på månadsbasis, och steg med 3,8 procent. Detaljhandeln ökade även på årsbasis med 3,1 procent, medan motorhandeln fortsatte att backa jämfört med januari 2018 och föll med 7,2 procent. Motorhandeln backade för sjunde månaden i rad i årstakt, efter att dessförinnan haft en uppåtgående trend ända sedan mitten av 2013 med endast någon enstaka nedgång i årsutvecklingen. Branschen har haft en svag årsutveckling sedan införandet av bonus malus-systemet i juli 2018.

Ökad produktion i byggsektorn

Inom byggsektorn ökade produktionen för tredje månaden i rad jämfört med föregående månad, med en uppgång på 2,8 procent efter säsongrensning. Även på årsbasis steg produktionen inom byggsektorn, efter att ha backat samtliga månader sedan mars i fjol. Ökningen i årstakt var 0,2 procent i kalenderkorrigerade tal, jämfört med januari 2018.

Industrins orderingsgång

Senaste uppgift: januari 2019

Källa: SCB:s orderingsgång och omsättningsstatistik

Johan Nyström

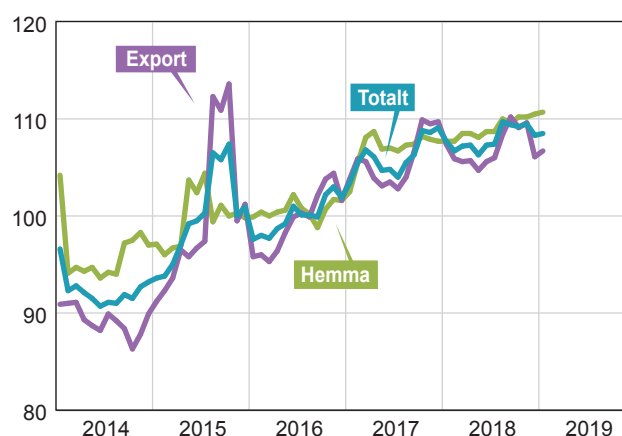
Nedgång för industrins orderingsgång i januari

Industrins totala orderingsgång minskade med 2,5 procent i januari 2019 jämfört med december 2018, i säsongrensade tal. Orderingsgången var oförändrad på hemmamarknaden medan exportmarknaden visade en negativ utveckling.

Jämfört med december minskade orderingsgången från utlandet med 3,6 procent.

Industrins orderingsgång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Index 2015=100, fasta priser

På årsbasis minskade den totala orderingsgången med 0,5 procent i jämförelse med januari 2018, i kalenderkorrigerade tal. Orderingsgången från kund i Sverige ökade med 3,2 procent och från kund i utlandet minskade den med 3,2 procent.

Svag månadsutveckling för flertalet delbranscher

En knapp majoritet av industrins delbranscher visade negativ utveckling på månadsbasis i säsongrensade tal. Störst nedgång uppvisade övrig maskinindustri där den totala orderingsgången minskade med 18,8 procent jämfört med december. Minskningen var drygt 20 procent på exportmarknaden och knappt 16 procent på hemmamarknaden. Bland andra delbranscher med betydande andel av totala orderingsgången i industrisektorn backade också metallvaruindustrin och stål- och metallverk. I den förstnämnda var nedgången i den totala orderingsgången 10,2 procent medan den sistnämnda backade 5,0 procent i säsongrensade tal. Båda dessa branscher visade negativ utveckling för order från kund i utlandet och svagt positiv utveckling för order från kund i Sverige.

Orderingsgång och omsättning

Förändring i procent

	jan 19/ dec 18 ¹⁾	jan 19/ jan 18 ²⁾
Orderingsgång		
Hemmamarknad	0	3
Exportmarknad	-4	-3
Totalt	-3	-1
Omsättning		
Hemmamarknad	0	2
Exportmarknad	1	2
Totalt	1	2

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Den största ökningen jämfört med december återfanns i industri för petroleumprodukter. I säsongrensade tal var uppgången i den totala orderingsgången 5,2 procent. Del-

branschens orderingång från kund i Sverige ökade med nära 21 procent medan den från kund i utlandet minskade med drygt 8 procent. Andra större delbranscher med positiv månadsutveckling var motorfordonsindustrin och kemi- och läkemedelsindustrin, vars totala orderingång ökade med 4,2 respektive 3,3 procent i säsongrensade tal. Utvecklingen på exportmarknaden var positiv medan hemmamarknaden visade negativa siffror för de två delbranscherna.

Minskad orderingång för stål- och metallverk

Flertalet av industrins delbranscher visade negativ utveckling i kalenderkorrigerade tal jämfört med januari 2018. Svagast utveckling redovisade annan transportmedelsindustri med en nedgång i total orderingång på 32,9 procent. Nedgången var dryga 40 procent på exportmarknaden och knappa 20 procent på hemmamarknaden. Delbranschen annan transportmedelsindustri står för en liten andel av orderingången i industrisektorn och påverkar således industrins totala utveckling i mindre grad. Bland delbranscher med större påverkan återfanns de största nedgångarna på årsbasis i stål- och metallverk och industri för petroleumprodukter. I kalenderkorrigerade tal var nedgången i total orderingång 17,3 respektive 8,1 procent. För båda branscherna var utvecklingen negativ på exportmarknaden och positiv på hemmamarknaden.

Större delbranscher som gick mot strömmen och visade ökad orderingång jämfört med januari 2018 var elektronikindustrin och motorfordonsindustrin. För elektronikindustrin var uppgången i kalenderkorrigerade tal 13,4 procent och för motorfordonsindustrin 9,9 procent.

Näringslivets investeringar

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s investeringsenkät

Ludmila Lind

Minskade investeringar för industrin

Industriföretagens investeringar för 2018 landade på 72,5 miljarder kronor (i löpande priser), och låg därmed på samma nivå som under 2017. Utfallet är cirka 500 miljoner högre än vad industriföretagens prognoser pekade mot i SCB:s oktoberenkät.

Investeringsvolymen minskade med 4 procent jämfört med 2017. För 2019 ligger företagens planerade investeringar på cirka 65,5 miljarder (i löpande priser), vilket är 5,6 miljarder mer än det som lämnades i oktoberenkäten. Jämfört med 2018 är det dock en minskning med 10 procent i löpande priser.

Förväntad investeringsökning för energi- och transportbranschen

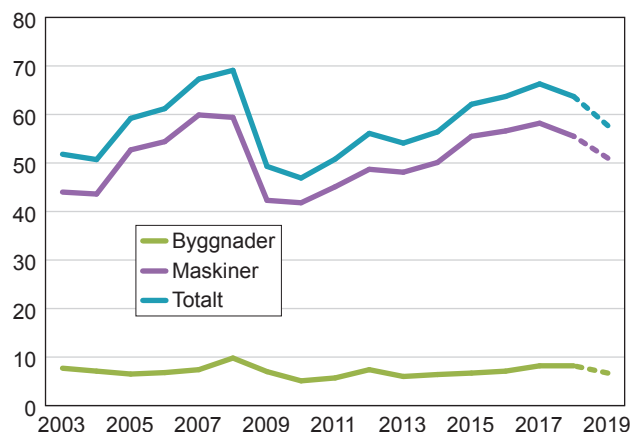
Under 2018 investerade energibranschen cirka 43,4 miljarder (i löpande priser), vilket var en volymökning med 7 procent jämfört med året innan. Prognosen för 2019 visar att energiföretagens investeringar kommer att hamna på cirka 48 miljarder kronor, vilket är en minskning med

1,2 miljarder jämfört med oktoberenkäten. Det är dock fortfarande en ökning med 11 procent i löpande priser jämfört med 2018.

Transportbranschen investerade 22,6 miljarder under 2018, vilket gav en volymminskning med 11 procent jämfört med 2017. Däremot landar företagens planerade investeringar för 2019 på drygt 29 miljarder, vilket är en ökning med 27 procent i löpande priser.

Industrins investeringar

Miljarder kronor. 2008 års priser. Prognos 2019

BYGGMARKNAD

Bristen på arbetskraft minskar

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamheten steg något i mars, enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer, och har därmed legat stabilt över det historiska genomsnittet sedan oktober 2018. Det är framför allt företagens omdömen om orderstockarna som drar upp indikatorn. Orderstockarna uppges även ha vuxit, framför allt bland anläggningsbyggarna. Byggföretagen rapporterar även om ett ökat byggande de senaste tre månaderna. Netto-talet för byggandet ligger dock fortfarande under medel.

Sysselsättningen inom bygg- och anläggningsverksamheten är enligt byggföretagen oförändrad de senaste månaderna. Samtidigt har andelen företag som uppger bristen på arbetskraft som det främsta hindret för ökat byggande minskat. Istället ses nu otillräcklig efterfrågan som det främsta hindret.

Företagens förväntningar på tre månaders sikt är mer pessimistiska i mars. Byggandet och orderstockarna förväntas minska, och anbudspriserna väntas sammantaget sjunka. Synen på anbudspriserna skiljer sig dock åt mellan husbyggarna som tror på sänkta priser, och anläggningsbyggarna som förväntar sig något ökade priser.

Byggkostnader

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Oförändrade lönekostnader senaste månaden

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 0,2 procent

mellan januari och februari 2019. Under motsvarande period ett år tidigare steg faktorprisindex med 0,4 procent. Entreprenörernas kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, steg också med 0,2 procent mellan januari och februari 2019.

Byggmaterialkostnaderna ökade med 0,1 procent. Inom byggmaterialgruppen ökade alla kostnader något eller var oförändrade förutom kostnaderna för övrigt byggmaterial, vitvaror och armeringsstål som sjönk. Störst förändring hade kostnaderna för golvmaterial som steg med 1,0 procent och kostnaderna för övrigt byggmaterial som sjönk med 0,7 procent. Maskinkostnaderna ökade med 1,0 procent. Kostnaderna inom gruppen transporter, drivmedel och elkraft höjdes sammantaget med 0,9 procent. Det berodde främst på att kostnaderna för dieselolja ökade med 3,1 procent. Entreprenörernas övriga omkostnader steg med 0,4 procent medan lönekostnaderna var oförändrade. Under den senaste månaden steg byggherrekostnaderna, som utgörs av ränte- och kreditivkostnader, kostnader för projektering och centrala administrationskostnader, med 0,2 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	feb 19/jan 19	feb 19/feb 18
Entreprenadkostnader	0,2	3,2
Byggmaterial	0,1	4,0
Löner	0,0	1,9
Maskiner	1,0	2,5
Transporter, drivmedel, elkraft	0,9	7,6
Omkostnader	0,4	2,3
Byggherrekostnader	0,2	5,5
Total byggkostnad	0,2	3,6

Byggkostnaderna har ökat med 3,6 procent det senaste året

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 3,6 procent mellan februari 2018 och februari 2019. Entreprenörernas kostnader höjdes med 3,2 procent, vilket påverkade faktorprisindex uppåt med 2,7 procentenheter. Bland entreprenörernas kostnader ökade transporter, drivmedel och elkraft mest. De steg med 7,6 procent. Inom den gruppen har kostnaderna för elkraft, dieselolja och lastbilstransporter ökat med 20,6, 9,2 respektive 3,9 procent.

Byggmaterialkostnaderna steg med 4,0 procent. De största ökningarna i byggmaterialgruppen hade material för målning och trävaror som höjdes med 11,4 respektive 8,8 procent. Kostnaderna inom övriga byggmaterialgrupper ökade också om än i mindre omfattning. Kostnaderna för entreprenörens övriga grupper såsom maskiner, omkostnader och löner steg med mellan 1,9 och 2,5 procent. Byggherrekostnaderna ökade med 5,5 procent på årsbasis. Den främsta anledningen till det var ökade räntekostnader.

HANDEL OCH KONSUMTION

Hushållskonsumtionen har med undantag för december i fjol växt i en jämn takt de senaste månaderna. I januari ökade konsumtionen säsongrensat och den senaste tre månadersperioden visar också en uppgång jämfört med tre månadersperioden innan.

För detaljhandeln har försäljningen ökat i såväl januari som februari. Det var handeln med sällanköpsvaror som bidrog till uppgången medan dagligvaruhandelns försäljning har minskat marginellt under inledningen av året. Inom sällanköpshandeln uppvisar klädhandeln ett uppsving och försäljningen har ökat kraftigt under de två första månaderna i år jämfört med samma period i fjol.

Även nybilsregistreringarna har ökat under årets två första månader i säsongrensade tal. I årstakt är dock utvecklingen fortsatt negativ och nivån ligger klart under tidigare år.

Detaljhandel

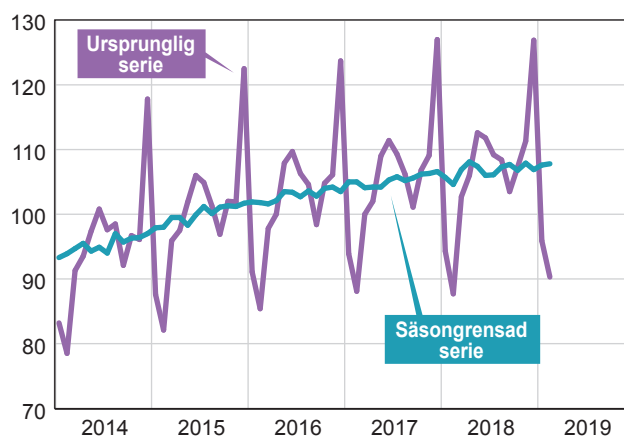
Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s detaljhandelsindex

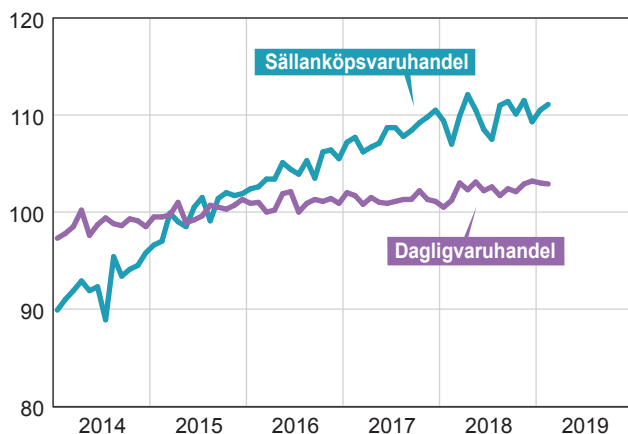
Försäljningen ökade i februari

Efter en nedgång i december har försäljningen inom detaljhandeln återhämtat sig de senaste två månaderna. I februari ökade försäljningen med 0,2 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan, vilket var en något lägre ökningstakt än i januari. Detaljhandeln kan delas upp i dagligvaruhandel och sällanköpshandel, och det är den sistnämnda som bidragit till den positiva utvecklingen efter årsskiftet. Försäljningen inom dagligvaruhandeln, som till största del består av handel med livsmedel, minskade för andra månaden i rad och sjönk i februari med 0,1 procent, säsongrensat och jämfört med januari. Försäljningen inom sällanköpshandeln, som utgörs av specialiserad butikshandel, steg med 0,5 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln
Index 2015=100

Försäljningsvolym inom detaljhandeln
Säsongrensade månadsdata. Index 2015=100

Stark uppgång för klädhandeln

Kalenderkorrigerat steg försäljningsvolymen inom detaljhandeln med 3,0 procent i februari, jämfört med samma månad i fjol. Försäljningen ökade inom både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln och steg med 1,4 respektive 3,8 procent. De flesta delbranscherna inom sällanköpshandeln noterades för en ökning i årstakt. Beklädnadshandeln och bok- och pappershandeln visade upp en stark tillväxt med försäljningsökningar på över 15 procent jämfört med februari förra året. Inom beklädnadshandeln ökade både sko- och klädförsäljningen men klart starkast var utvecklingen inom klädhandeln som ökade med drygt 17 procent. Ett mindre antal delbranscher visade istället upp en minskad försäljningsvolym i februari, däribland postorderhandeln som minskade med 10 procent jämfört med samma månad föregående år. Även inom sport- och fritidshandeln samt guldsmedshandeln minskade försäljningen men där var nedgångarna betydligt mindre. Den svaga utvecklingen inom guldsmedsbranschen innebar sjunde månaden i rad med minskad försäljning i årstakt.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2019	jan-feb 2019
Dagligvaruhandel exkl. systembolaget	1,4	2,0
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,7	1,0
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak exkl. systembolaget	11,8	14,5
Sällanköpsvaruhandel	3,8	2,3
därför:		
Klädhandel	17,2	10,9
Skohandel	1,9	-0,1
Möbelhandel	0,4	-2,0
Elektronikhandel	9,8	4,5
Järn- och bygghandel	9,2	7,4
Bokhandel	15,2	10,5
Guldsmedshandel	-1,4	-3,8
Sport- o fritidshandel	-2,1	-0,2
Leksakshandel	..	..
Postorderhandel	-10,0	-9,4
Totalt detaljhandel	3,0	2,3

Ökad försäljning hittills i år

Hittills i år, det vill säga perioden januari–februari, har försäljningsvolymen inom detaljhandeln ökat med 2,3 procent jämfört med motsvarande period förra året. Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln har bidragit till uppgången och försäljningen har ökat med 2,0 respektive 2,3 procent. Likt förändringen i årstakt visade beklädnadshandeln samt bok- och pappershandeln de största ökningarna. Inom postorder-, guldsmed- och möbelhandeln samt heminredning, har försäljningen dock minskat jämfört med januari–februari i fjol.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: januari 2019

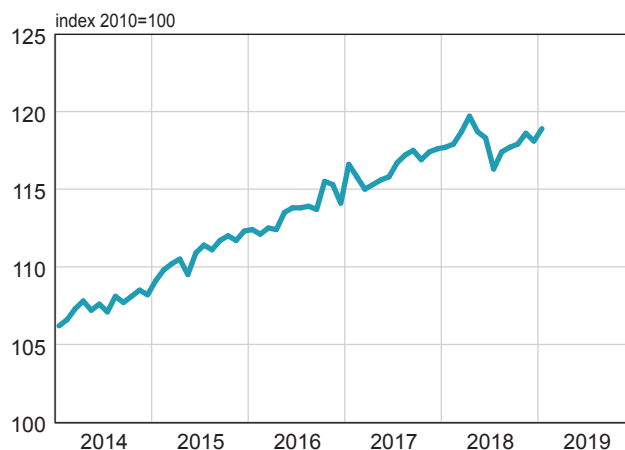
Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Thorsten Stowasser

Ökad hushållskonsumtion i januari

Hushållens konsumtion ökade med 0,7 procent i januari 2019 jämfört med december 2018, säsongrensat och mätt i fasta priser. Det var en vändning uppåt efter en svag utveckling med minskad konsumtion i december. Hushållens konsumtion har växt i en jämn takt under flera år. Under perioden maj–juli i fjol bromsade dock utvecklingen in och konsumtionen föll tillbaka. Särskilt stor var nedgången i juli då bland annat införandet av ett nytt skattesystem för bilar bidrog till minskade bilinköp. Sedan augusti har månadsutvecklingen, med undantag för december, varit positiv. Under den senaste tremånadersperioden, november–januari, ökade konsumtionen med 0,7 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tre månader, augusti–oktober.

Hushållens konsumtionsindikator
Säsongrensade månadsdata

Jämfört med januari föregående år ökade hushållens konsumtion med 1,1 procent, i kalenderkorrigerade tal och fasta priser. Priserna, enligt konsumtionsdeflatorn, ökade med 1,7 procent på årsbasis i januari.

Störst bidrag från detaljhandel med brett sortiment

De utgiftsposter som hade störst positiv påverkan på hushållskonsumtionens årsutveckling var "detaljhandel med

brett sortiment", som till största del utgörs av livsmedel, samt "bostad, elektricitet, gas och uppvärmning". I januari ökade den förstnämnda med 3,0 procent jämfört med januari 2018, i fasta, kalenderkorrigerade priser, medan den sistnämnda ökade med 1,7 procent. Utgiftsposterna bidrog med 0,6 respektive 0,5 procentenheter till den totala konsumtionsutvecklingen.

Det största negativa bidraget till hushållskonsumtionen, -0,6 procentenheter, kom från utgiftsposten "transporter och fordonshandel" som minskade med 3,7 procent.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jan 2019
Detaljhandel, mest livsmedel	3,0
Beklädnadshandel	5,5
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	1,7
Möbler, inredning m.m.	-2,1
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	-3,7
Post- och telekommunikation	-1,2
Rekreation och kultur	1,7
Hotell och restaurang	3,1
Övriga varor och tjänster	-0,7
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	1,1

Beklädnadshandeln ökade mest

Den största ökningen procentuellt sett visade beklädnadshandeln som ökade med 5,5 procent, i kalenderkorrigerade siffror jämfört med januari i fjol. Det följde efter tre månader i rad med negativa siffror. Inom denna grupp var det endast klädhandeln som noterade en uppgång, med en ökning på 6,5 procent, medan såväl textilhandeln som handeln med skor och lädervaror minskade med 1,9 respektive 1,5 procent. Även den nöjesrelaterade konsumtionen steg i januari och konsumtionen av såväl restaurang- och hotelltjänster som rekreation och kultur visade en positiv tillväxt i årstakt.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonssstatistik

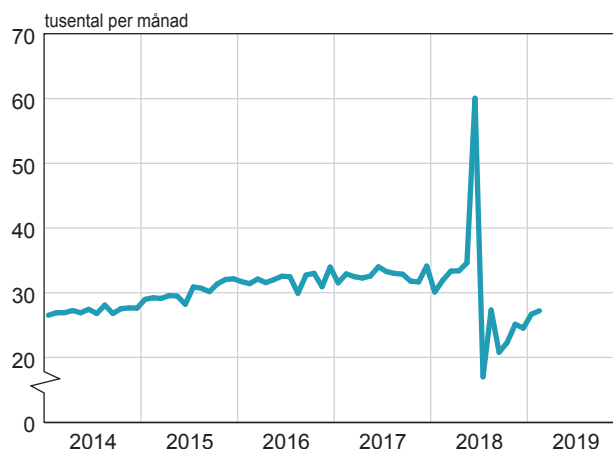
Nybilsregistreringarna fortsätter uppåt

Det nya fordonsskattesystemet, Bonus malus, orsakade i samband med införandet vid halvårsskiftet 2018 stora svängningar i nybilsregistreringarna. Antalet nyregistreringar har sedan dess legat på en lägre nivå men de senaste månaderna har en viss stabilisering skett. I februari ökade antalet nyregistrerade personbilar med 2,0 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan.

I faktiska tal registrerades 23 789 personbilar, vilket var en minskning med 14,5 procent jämfört med februari 2018. I årstakt har nyregistreringarna visat en negativ utveckling varje månad sedan juli i fjol. De senaste två månaderna har

dock nedgången inte varit lika stor som tidigare. Bonus malus-systemet kommer dock att påverka jämförelsen med föregående år under hela 2019.

Nyregistrerade personbilar Säsongrensade månadsdata

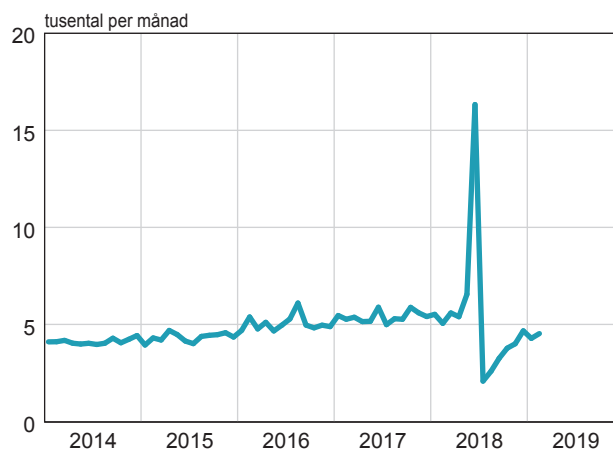
Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Andelen nyregistrerade personbilar som definieras som klimatbonusbilar var i februari drygt 12 procent. Dessa premieras med en bonus medan fordon med relativt höga koldioxidutsläpp belastas med en högre skatt. Hittills i år ligger andelen klimatbonusbilar på 18,5 procent vilket kan jämföras med 13,4 procent under motsvarande period i fjol.

Fler nyregistrerade lastbilar i februari

Nyregistreringarna av lastbilar ligger också på en fortsatt låg nivå. I februari registrerades 3 868 lastbilar, vilket var 11,2 procent lägre jämfört med februari i fjol. I årstakt har det varje månad sedan skatteinförandet i juli 2018 registrerats färre lastbilar men minskningarna har krympt med tiden.

Nyregistrerade lastbilar Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

På månadsbasis ökade antalet nyregistreringar åter efter en nedgång i januari. I februari var det 5,8 procent fler lastbilar som registrerades, säsongrensat och jämfört med månaden innan.

UTRIKESHANDEL

Utrikeshandeln med varor har visat handelsöverskott under årets två första månader. I februari översteg exporten importen med 5 miljarder och i januari noterades handelsnettot till drygt 3 miljarder. Trendkurvan visar att exporten ökar i samma takt som tidigare medan importen ökar långsammare. Den svaga kronan kan vara en faktor som spelar in. En svag växelkurs gör svenska varor billigare i utländsk valuta medan det omvända gäller för importerade varor som blir dyrare omräknat i kronor. Allt annat lika bör detta gynna exporten och missgynna importen.

I nationalräkenskaperna gav nettoexporten ett positivt bidrag till BNP under 2018. I den månatliga utrikeshandelsstatistiken var förhållandet istället det omvända under fjolåret och importen ökade mer än exporten. Skillnaderna mot nationalräkenskaperna beror dels på att månadsstatistiken endast innefattar varuhandeln och dels på att det råder vissa skillnader i metoder och definitioner.

Varuexport, varuområden

Varuområde	2019 jan	Värde mkr 2018 jan	Andel %	Förändr 19/18 %
Skogsvaror	13 244	11 925	10,5	11
- Trävaror	2 675	2 379	2,1	12
- Papper	7 763	7 008	6,1	11
Mineralvaror	13 602	12 486	10,7	9
- Järnmalm	1 947	1 695	1,5	15
- Järn och stål	6 937	5 600	5,5	24
Kemivaror	18 357	16 155	14,5	14
- Läkemedel	9 459	7 652	7,5	24
Energivaror	8 430	8 801	6,7	-4
Verkstadsvaror	57 074	51 667	45,1	10
- Maskiner	18 736	16 232	14,8	15
- Elektrovaror	12 288	11 435	9,7	7
- Vägfordon	19 278	17 780	15,2	8
Övriga varor	15 949	14 144	12,6	13
- Livsmedel	7 154	6 506	5,6	10
Totalt	126 657	115 178	100,0	10

Varuimport, varuområden

Varuområde	2019 jan	Värde mkr 2018 jan	Andel %	Förändr 19/18 %
Skogsvaror	3 719	3 295	3,0	13
Mineralvaror	9 691	9 700	7,8	0
- Järn och stål	4 622	4 716	3,7	-2
Kemivaror	15 554	14 356	12,6	8
- Läkemedel	4 228	3 332	3,4	27
Energivaror	13 199	14 223	10,7	-7
- Råolja	6 723	7 747	5,4	-13
- Oljeprodukter	4 869	5 176	3,9	-6
Verkstadsvaror	53 233	51 674	43,1	3
- Maskiner	12 489	11 737	10,1	6
- Elektrovaror	19 108	18 960	15,5	1
- Vägfordon	12 931	13 284	10,5	-3
- Instrument, optiska varor	2 869	2 746	2,3	4
Övriga varor	28 140	25 259	22,8	11
- Livsmedel	12 957	11 584	10,5	12
Totalt	123 537	118 509	100,0	4

Handelsnetto

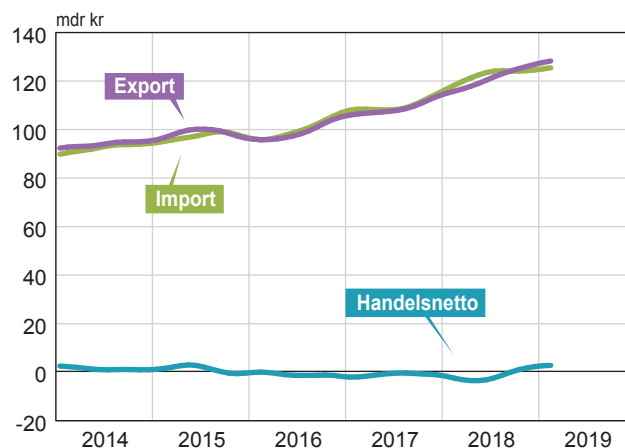
Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 5,0 miljarder kronor i februari

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 5,0 miljarder kronor under februari 2019 enligt preliminära beräkningar. För februari 2018 var det ett underskott på 2,4 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto
Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.
Miljarder kronor

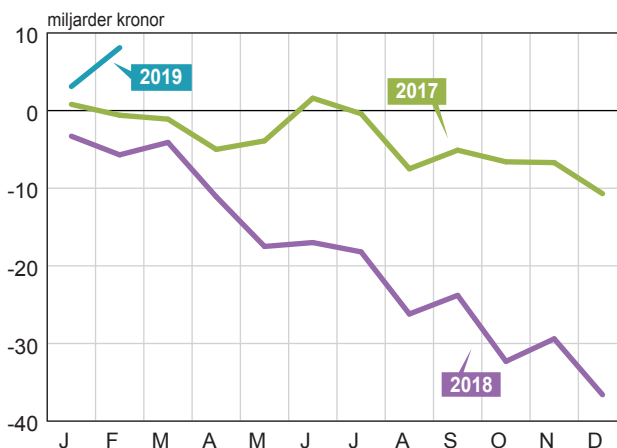
Varuexportens värde under februari uppgick till 122,7 miljarder kronor och varuimporten till 117,7 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 13 procent, medan varuimporten har ökat i värde med 6 procent jämfört med februari 2018. Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 17,4 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 12,4 miljarder.

Antalet vardagar i februari 2019 var lika många som i februari 2018. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 2,8 miljarder kronor för februari, och ett överskott på 2,7 miljarder kronor för januari. För december 2018 var motsvarande värde ett överskott på 2,3 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Lugnare tempo på bolånemarknaden

Efter många år med kraftigt stigande bostadspriser och ökad skuldsättning för hushållen har läget på bolånemarknaden dämpats något. Sedan prisfallet hösten 2017 har bostadspri- serna varit närmast oförändrade och hushållens bolån har ökat i långsammare takt. Under fjolåret minskade hushållens skuldkvot svagt men fortfarande är skulderna för svenska hushåll i förhållande till sin disponibla inkomst höga sett i ett internationellt perspektiv.

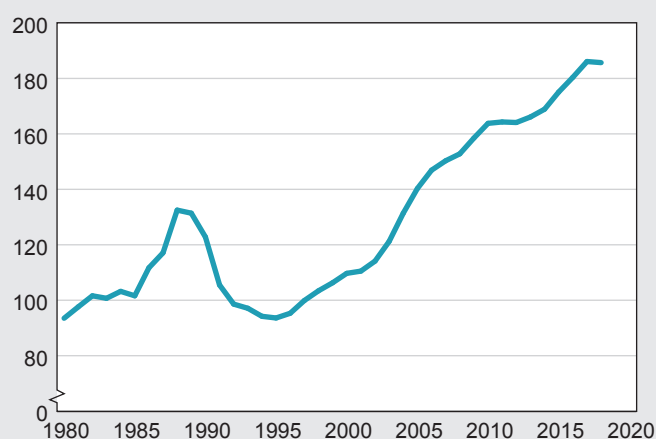
Under lång tid har den svenska bostadsmarknaden lyfts fram som ett problemområde av såväl internationella som inhemska bedömare. Lågt byggande, hög befolkningstill- växt och låga räntor gav en situation med kraftigt stigande bostadspriser och ökad skuldsättning i hushållssektorn. Högt skuldsatta hushåll utgör en risk för ekonomin då eventuella räntehöjningar eller prisfall på bostäder kan leda till att hushållen får svårt att betala räntor och amorteringar och således behöver skära ned på sin konsumtion.

Ökad skuldsättning under de senaste decennierna

Den svenska ekonomin drabbades av en allvarlig kris i början av 1990-talet. En sprucken fastighetsbubbla var en av orsakerna till att lågkonjunkturen blev riktigt djup, försvaret av den fasta växelkursen för kronan en annan. Detta ledde bland annat till fallande bostadspriser men mot slutet av decenniet steg priserna i takt med att konjunkturen stärktes och arbetslösheten minskade. De stigande bostadspri- serna bidrog till att hushållen tvingades ta större lån och dessutom var det en period där andelen bostadsrätter på marknaden ökade och andelen hyresrätter minskade.

Hushållens skuldkvot

Låneskulder i procent av disponibel inkomst

Den ökade skuldsättningen kan illustreras genom mått- et skuldkvot som definieras som hushållens låneskulder¹ i förhållande till disponibel inkomst. Detta visar tydligt att hushållens skulder vuxit snabbare än inkomsterna under de senaste två decennierna. Skuldkvoten var ungefär 90 procent 1995 men hade 2017 stigit till drygt 186 procent.

Under fjolåret sjönk skuldkvoten med ett par tiondelar vilket får ses som ett litet trendbrott.

En internationell jämförelse visar att svenska hushåll fortfarande är bland de mest skuldsatta i Europa. Inom EU var det endast Danmark, Nederländerna och Luxem- burg som hade högre skuldkvot än Sverige 2017. Statistik för 2018 finns ännu inte tillgänglig. I både Danmark och Nederländerna har dock skuldkvoten minskat de senaste åren. Även norska hushåll har högre skuldkvot än svenska och där har trenden fram till 2017 precis som i Sverige varit stigande.

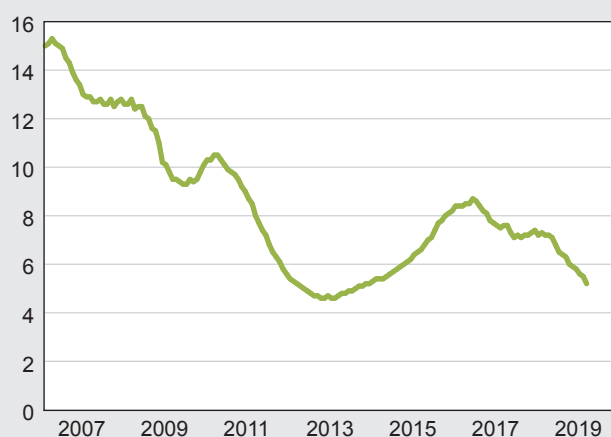
Bolånen växer i lägre takt

Den övergripande orsaken till att skuldkvoten inte längre stiger är att hushållen inte belånar sig lika kraftigt som tidigare. Hushållens skulder domineras av bostadslån och dessa uppgick till drygt 3 300 miljarder kronor i februari 2019. Det innebär att bolåneskulderna ökat med hisnande 2 400 miljarder de senaste 15 åren².

Trots att det är en kraftig ökning sett i absoluta tal så har ändå ökningstakten mattats av under senare år. Från att ha legat kring 15 procent i början av 2006 sjönk den årliga bolånetillväxten till under 5 procent i slutet av 2012. Som en följd av konjunkturuppgång och kraftiga prisökningar på bostadsmarknaden vände bolånetillväxten åter uppåt och steg till knappt 9 procent i mitten av 2016 då det första amorteringskravet infördes. Sedan dess är trenden åter av- tagande och i februari 2019 låg tillväxttakten på 5,2 procent. Så låg har tillväxttakten inte varit sedan november 2013.

Utlåning till bostadsändamål

Årlig tillväxttakt, procent

Finansinspektionen (FI) införde ett amorteringskrav i juni 2016 och för att ytterligare hejda skuldsättningen

1 Förutom bolån utgörs hushållens låneskulder exempelvis av kon- sumtionslån i banker och andra finansinstitut samt CSN-lån.

2 Utlåningsstatistik uppdelat på ändamål finns tillgänglig från december 2003.

I FOKUS

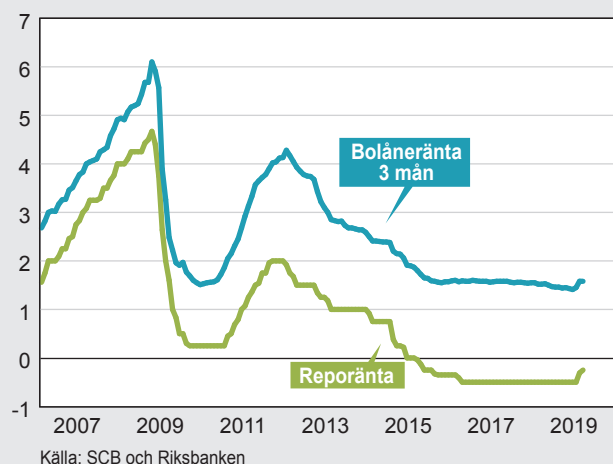
för högt belånade hushåll skärptes amorteringskravet i mars 2018. I sin senaste bolånerapport¹ konstaterar FI att hushållens amorteringar har ökat till följd av kraven. På så vis har den totala lånestocken inte ökat så snabbt som den annars skulle ha gjort. FI:s analys visar att hushåll som omfattas av det skärpta amorteringskravet och som ska ta nya bolån lånar mindre och köper billigare bostäder än de annars skulle ha gjort.

Räntorna fortsatt mycket låga

En bidragande faktor till att utlåningen och skulderna har ökat under lång tid är att ränteläget varit mycket lågt sett i ett historiskt perspektiv. Riksbankens reporänta har varit negativ sedan februari 2015 men i december i fjol beslutades att räntan skulle höjas för första gången sedan sommaren 2011. De rörliga bolåneräntorna steg något efter räntehöjningen men är fortsatt låga. I februari var den rörliga räntan på nytecknade bolån i genomsnitt 1,58 procent.

De bundna räntorna har legat relativt oförändrade under det senaste året och skillnaden mellan rörliga och bundna räntor på lån upp till och med fem år är i stort sett obefintlig. För vissa bindningstider är de bundna räntorna idag till och med lägre än de rörliga. Det indikerar att marknaden inte räknar med någon kraftig ränteuppgång de närmaste åren.

Räntor
Procent

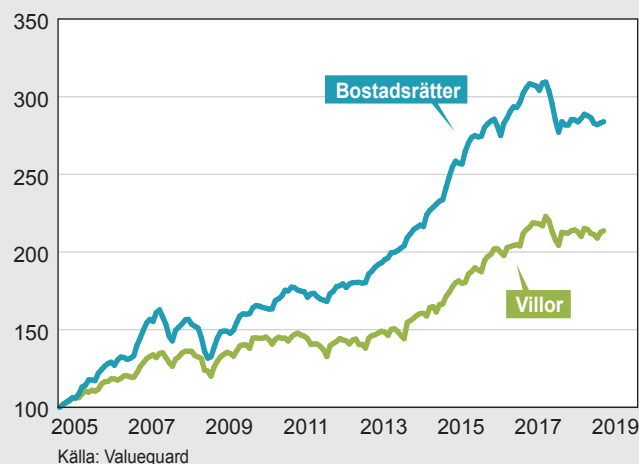
Bopriserna på samma nivå som för två år sedan

Efter många år av kraftigt stigande bostadspriser kom en rejäl nedgång hösten 2017. Prisnedgången var närmare 10 procent enligt Valueguards HOX-index² och det har endast skett en marginell återhämtning efter det tappet. Prisnivån ligger nu ungefär i linje med den som rådde för två år sedan. Trenden är likadan för bostadsrättsmarknaden som för villamarknaden men fallet var betydligt större för

bostadsrätter än för villor, procentuellt sett. Det är dock normalt att bostadsrättsmarknaden svänger mer eftersom prisnivån är högre för villamarknaden. Prisuppgången innan fallet var också mycket kraftigare för bostadsrätterna.

Bostadspriser (HOX-index)

Index jan 2005=100

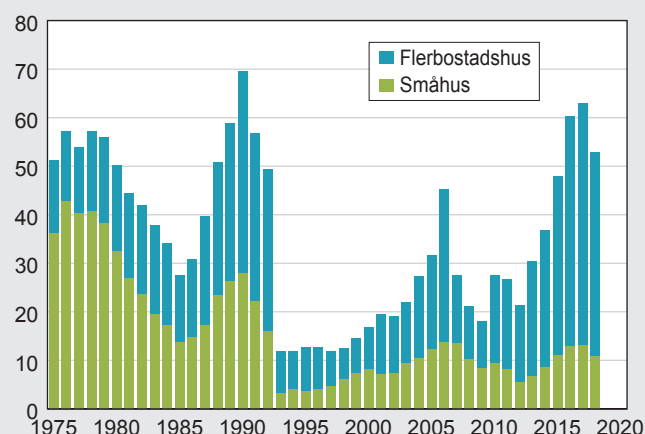

Bygandet har bromsat in

Att bostadsmarknaden har kylts av något kan även ses när man tittar på byggandet. Efter fem år i rad med ökat bostadsbyggande minskade antalet påbörjade bostadsbyggen 2018 enligt preliminära siffror. Minskningen gällde både för flerbostadshus och för småhus. Enligt nationalräkenskaperna sjönk bostadsinvesteringarna under de tre avslutande kvartalen i fjol vilket bidrog till att dämpa den svenska BNP-tillväxten.

Nybyggnation bostäder

Tusental påbörjade bostadslägenheter per år

Trots de senaste årens uppsving för byggandet råder fortsatt bostadsbrist i en stor del av landet. Om byggandet viker nedåt så att utbudet inte följer med efterfrågan kan det leda till att bostadspriserna stiger på nytt. Hushållen tvingas då ta större lån vilket leder till att skuldsättningen stiger ytterligare.

Johannes Holmberg, analytiker nationalräkenskaperna

1 Den svenska bolånemarknaden 2019.

2 HOX-index beräknas av företaget Valueguard i samarbete med KTH och beskriver prisutvecklingen på både villor och bostadsrätter.

Under den senaste tremånadersperioden har värdet för varuexporten ökat med 8 procent, medan varuimporten har ökat med 5 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 359,7 miljarder kronor och varuimportvärdet till 358,8 miljarder. Handelsnettot för december 2018–februari 2019 gav därmed ett överskott på 0,9 miljarder kronor. För motsvarande period för ett år sedan noterades ett underskott på 9,7 miljarder kronor.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: februari 2019

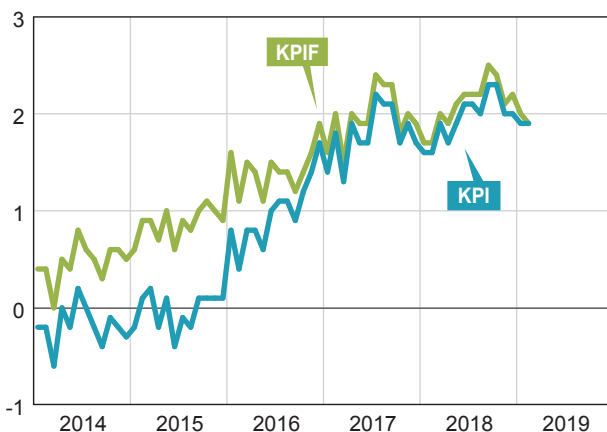
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Lägre inflationstakt enligt KPIF

Inflationstakten enligt KPIF var 1,9 procent i februari 2019 (2,0 procent i januari 2019). KPIF steg med 0,7 procent från januari till februari. Inflationstakten enligt Konsumentprisindex (KPI) var 1,9 procent i februari, vilket var oförändrat från januari.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Prishöjningar på kläder

KPI steg med 0,7 procent från januari till februari 2019, vilket var lika stor uppgång som under motsvarande period 2018.

Till månadsförändringen bidrog framförallt högre priser på livsmedel och alkoholfria drycker (1,3 procent), kläder (5,3 procent) och högre transportkostnader (1,3 procent) med 0,2 procentenheter vardera. Inom gruppen livsmedel och alkoholfria drycker bidrog högre priser på grönsaker (3,3 procent) med 0,1 procentenhet och inom transportkostnaderna bidrog högre drivmedelspriser (2,8 procent) med 0,1 procentenhet. Prisökningar på hälso- och sjukvård (1,7 procent), paketresor (7,1 procent), restaurangbesök och logi (1,0 procent) samt ökade räntekostnader på egna hem (2,2 procent) bidrog ytterligare uppåt med 0,1 procentenhet vardera.

Uppgångarna motverkades av lägre elkostnader (-2,5 procent) som påverkade KPI nedåt med 0,1 procentenhet i februari.

Stigande elpriser höjer boendekostnaden

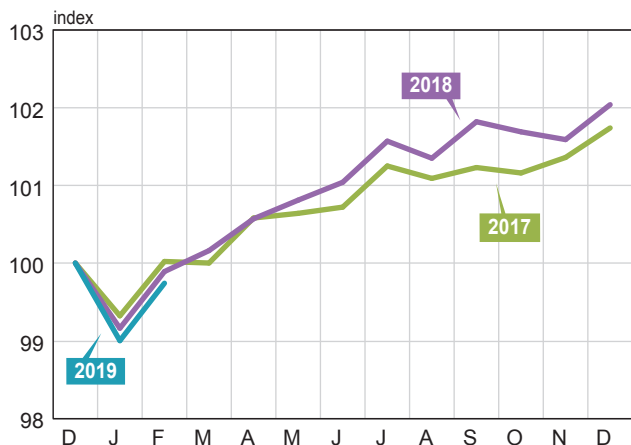
Inflationstakten enligt KPI, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 1,9 procent i februari 2019, vilket var oförändrat sedan januari.

Högre boendekostnader (4,1 procent) bidrog med 1,0 procentenhet till inflationstakten i februari, varav 0,5 procentenhet berodde på högre priser på el (11,4 procent). Prishöjningar på livsmedel (2,9 procent) bidrog med 0,4 procentenhet, varav 0,2 procentenhet berodde på högre grönsakspriser (10,1 procent). Även transportkostnader (2,7 procent) bidrog med 0,4 procentenhet, varav 0,2 procentenhet berodde på prisökningar på drift av fordon (3,9 procent). Prisökningar för restaurangbesök och logi (2,0 procent) bidrog med 0,2 procentenhet.

Lägre priser på mobiltelefoner (-16,9 procent) påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenhet i februari.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

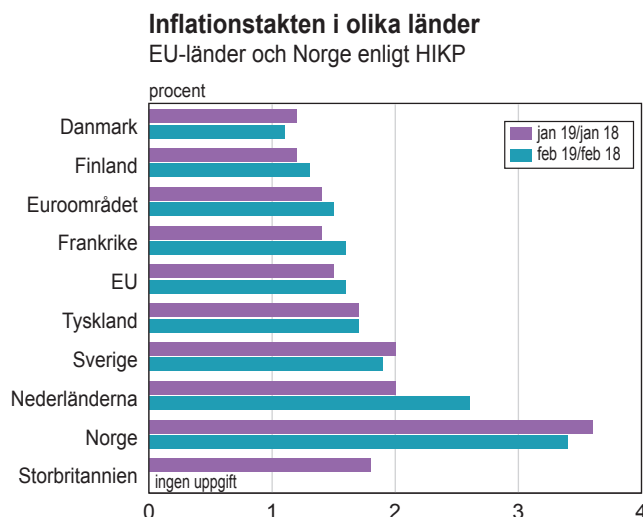
Mindre förändringar på övriga inflationsmått

KPIF (KPI med fast ränta) visar samma prisutveckling som KPI, men utan de direkta effekterna av en ändrad penningpolitik. KPIF är Riksbankens målvariabel för inflationsmålet och årstakten uppgick till 1,9 procent i februari, en nedgång från 2,0 procent i januari.

KPIF exklusive energi (KPIF-XE) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) är två andra mått på inflation som beräknas av SCB på uppdrag av Riksbanken. I KPIF-XE exkluderas energivaror från KPIF och i KPIF-KS konstanthålls de skatter och subventioner som är kopplade till produkterna i KPIF. Inflationstakten enligt dessa båda mått var 1,4 respektive 1,8 procent i februari.

Inflationstakten svagt uppåt i EU

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU. Måttet har en något mindre täckning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att delar av hushållens boendekostnader utelämnas. Enligt detta mått låg inflationstakten i februari på 1,9 procent. Det var 0,1 procentenhet lägre än i januari.

Inom EU som helhet låg inflationen i februari på 1,6 procent, en uppgång från 1,5 procent i januari. Även i euroländerna steg inflationstakten, från 1,4 procent i januari till 1,5 procent i februari. Efter en stor nedgång i januari steg inflationstakten åter i Frankrike från 1,4 till 1,6 procent, medan Tysklands inflationstakt låg kvar på 1,7 procent för tredje månaden i rad enligt HIKP.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s producentprisindex

Anna Mossfeldt

Stigande oljepriser höjde årstakten på importmarknaden

Producentprisindex har under det senaste året stigit med 6,3 procent. I februari bidrog produktgruppen massa, papper och papp med 0,7 procentenheter till årstakten. Även övriga maskiner och metaller bidrog till uppgången med 0,6 respektive 0,5 procentenheter.

För import- och exportmarknaderna var årstakten 6,4 respektive 7,6 procent i februari. Det största bidraget till uppgången på importmarknaden kom från prisuppgångar på råolja, som bidrog med 0,7 procentenheter, men även datorer, elektronikvaror och optik bidrog till uppgången med 0,6 procentenheter. På exportmarknaden bidrog framför allt prisuppgångar på papper och pappersvaror och övriga maskiner med 1,3 respektive 1,0 procentenheter. Även metaller och motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar bidrog till årstakten med 0,8 procentenheter vardera.

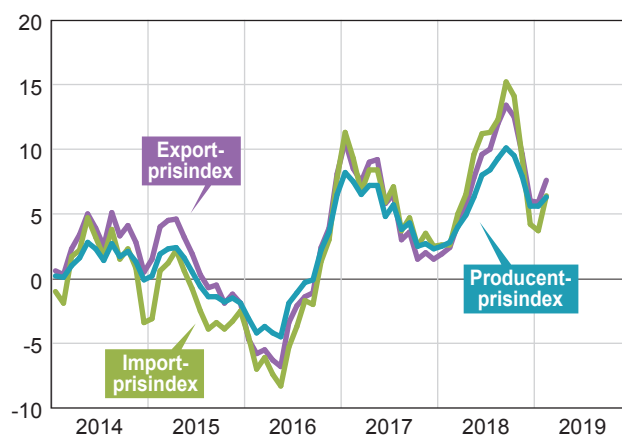
På hemmamarknaden var årstakten i februari 4,9 procent. Det största bidraget kom från prisuppgångar på elektricitet, som bidrog med 1,1 procentenheter. Även livsmedel samt trä och varor av trä och kork bidrog med 0,4 procentenheter vardera.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga priserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, har stigit med 5,7 procent det senaste året. Det största bidraget kommer från högre priser på elektricitet, som bidrog med

0,6 procentenheter till uppgången. Vidare bidrog livsmedel, kemikalier och kemiska produkter samt övriga maskiner uppåt med 0,4 procentenheter vardera.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

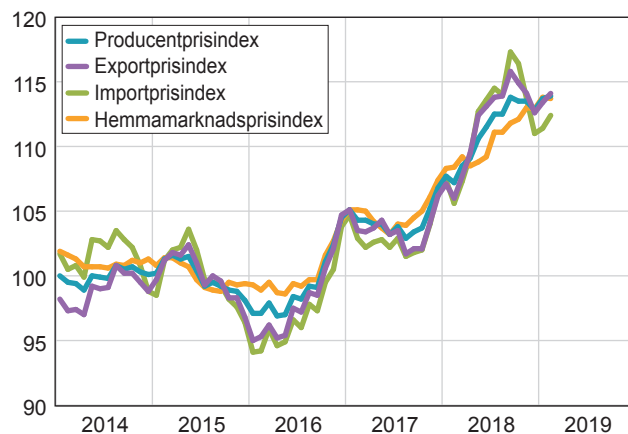
Producentpriserna ökade i februari

Producentprisindex steg med 0,2 procent mellan januari och februari 2019. Under samma period steg priserna på import- och exportmarknaden med 0,9 respektive 0,6 procent. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,1 procent. Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 0,4 procent från januari till februari.

På importmarknaden bidrog huvudsakligen högre priser på råolja till uppgången. Mellan januari och februari ökade priset på råolja med 7,6 procent, vilket innebär att råoljan har ökat med 14,6 procent under årets första två månader. På hemmamarknaden bidrog framförallt lägre priser på elektricitet till nedgången. På exportmarknaden bidrog bland annat högre priser för motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar och andra metaller än järn till uppgången. Uppgången motverkades av lägre priser på elektricitet och plaster i obearbetad form.

Prisindex i producent- och importled

Index 2015=100

Kronan stärktes mot euron

En förstärkning eller försvagning av kronan sänker respektive höjer export- och importpriserna mätt i svenska

kronor. Enligt Tullverkets omräkningskurser för valutor från januari till februari stärktes den svenska kronan mot euron och den danska kronan med 0,7 procent och mot amerikanska dollarn med 0,5 procent. Samtidigt försvagades den svenska kronan mot det brittiska pundet med 2,8 procent och mot den norska kronan med 1,1 procent.

Den svenska kronan har under det senaste året framförallt försvagats mot den amerikanska dollarn med 13,1 procent, men även mot det brittiska pundet med 4,9 procent, mot euron med 4,3 procent, mot den danska kronan med 4,0 procent samt mot den norska kronan med 3,0 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Daniel Samuelsson

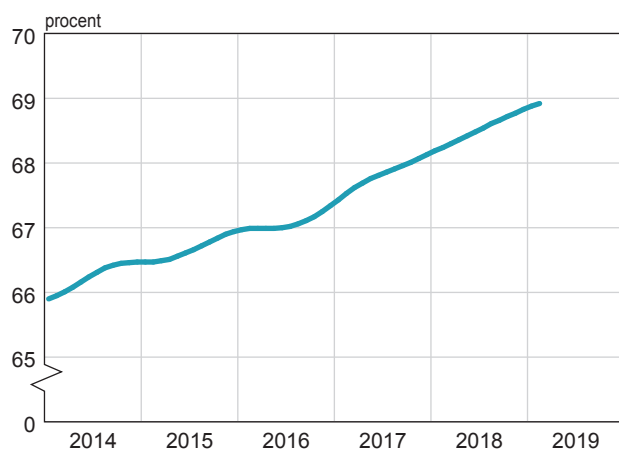
Arbetskraften ökade med 75 000 personer

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 451 000 i februari 2019, icke säsongrensad. Det är en ökning med 75 000 jämfört med motsvarande månad 2018. Antalet kvinnor i arbetskraften ökade med 54 000 till 2 591 000 och antalet män i arbetskraften uppgick till 2 860 000. Det relativa arbetskraftstalet uppgick till 72,7 procent. För kvinnor ökade det med 1,1 procentenheter till 70,4 procent och för män uppgick det till 75,0 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar också på en fortsatt ökning av antalet och andelen personer i arbetskraften jämfört med närliggande månader. Antalet personer i arbetskraften uppgick i februari 2019 till 5 505 000, vilket motsvarar 73,5 procent av befolkningen.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Sysselsättningen fortsatte att öka

I februari 2019 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 093 000, icke säsongrensad. Det är en ökning med 54 000 jämfört med februari 2018. Antalet sysselsatta kvinnor var

2 424 000 och antalet sysselsatta män var 2 669 000. Sysselsättningsgraden uppgick till 68,0 procent, bland kvinnor uppgick den till 65,8 procent och bland män till 70,0 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet och andelen sysselsatta jämfört med närliggande månader. Antalet sysselsatta uppgick i februari 2019 till 5 164 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,9 procent.

Antalet fast anställda ökade med 65 000

I februari 2019 uppgick antalet anställda till 4 619 000 icke säsongrensad, en ökning med 64 000 personer jämfört med motsvarande period föregående år. Antalet anställda kvinnor var 2 292 000 och antalet anställda män var 2 327 000. Antalet fast anställda ökade med 65 000 till 3 887 000 varav 1 889 000 var kvinnor och 1 998 000 var män. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 732 000 personer.

Jämfört med närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av såväl antalet fast som antalet tidsbegränsat anställda.

Arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i februari 2019 till i genomsnitt 167,4 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet arbetade timmar jämfört med närliggande månader och uppgick till i genomsnitt 157,7 miljoner timmar per vecka.

Arbetsmarknad						
	Sysselsatta, 1 000-tal		Arbetade timmar/ vecka, 10 000-tal		Arbetslösa 1 000-tal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
jan	4 969	5 065	15 020	14 630	376	350
feb	5 039	5 093	16 570	16 740	337	358
mar	5 038		16 020		352	
apr	5 043		16 550		366	
maj	5 101		15 980		352	
jun	5 197		15 830		403	
jul	5 281		10 230		339	
aug	5 165		13 480		337	
sep	5 119		17 340		330	
okt	5 149		17 840		302	
nov	5 154		17 420		299	
dec	5 099		14 810		327	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten uppgick till 6,6 procent

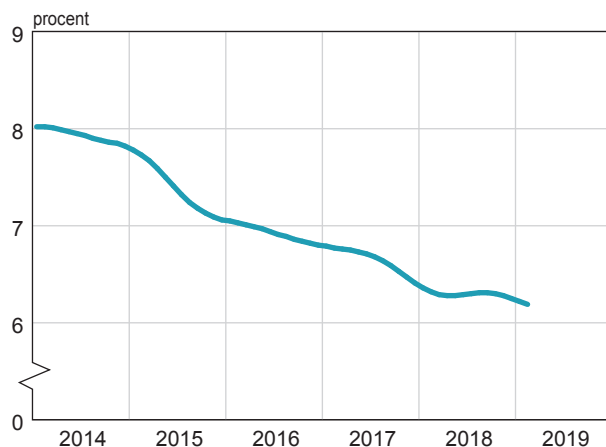
I februari 2019 uppgick antalet arbetslösa i åldern 15–74 år till 358 000, icke säsongrensad. Detta motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,6 procent. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 167 000 och antalet arbetslösa män var 191 000. Arbetslöshetstalet uppgick till 6,4 procent bland kvinnor och till 6,7 procent bland män. Antalet arbetslösa ungdomar i åldern 15–24 år ökade med 23 000 till 118 000. Ungdomsarbetslösheten uppgick till 19,7 procent. Av de arbetslösa ungdomarna var 75 000 heltidsstuderande.

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet och andelen

arbetslösa jämfört med närliggande månader. I februari 2019 uppgick antalet arbetslösa till 341 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,2 procent. För ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en liten förändring av antalet arbetslösa och en minskning av andelen arbetslösa. Antalet uppgick till 107 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 17,2 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Fortsatt minskad arbetslöshet

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, i åldern 16–64 år, uppgick i februari 2019 till 348 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 18 000 personer. Detta motsvarar en arbetslöshet på 6,9 procent, 0,5 procentenheter lägre än i februari 2018.

Antalet personer som fick ett arbete var 29 000, vilket var 4 000 färre än i februari föregående år. Antalet varslade uppgick till 8 000 i februari 2019, vilket är en ökning med 6 000 personer jämfört med motsvarande månad förra året.

FINANSMARKNAD

Börsen vände nedåt i slutet av mars

Efter kraftiga uppgångar i både januari och februari var Stockholmsbörsen vid utgången av mars i det närmaste oförändrad jämfört med utgången av februari. En fortsatt uppgång i början av mars tappades mot slutet av månaden då börsen vände nedåt. Sett som månadsgenomsnitt var dock kurserna något högre i mars än i februari.

Även i omvärlden var trenden liknande där de flesta börser gick svagare i mars än under januari och februari. Amerikanska Dow Jones-index låg på i stort sett oförändrad nivå i slutet av mars jämfört med en månad tidigare. Nasdaqbörsen gick något bättre och noterade en uppgång på knappt 3 procent. Lika mycket steg Londonbörsen under månaden medan Frankfurtbörsen endast gick upp marginellt. I Asien backade Tokyobörsens Nikkei-index något i mars medan Shanghaibörsen fortsatte uppåt.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

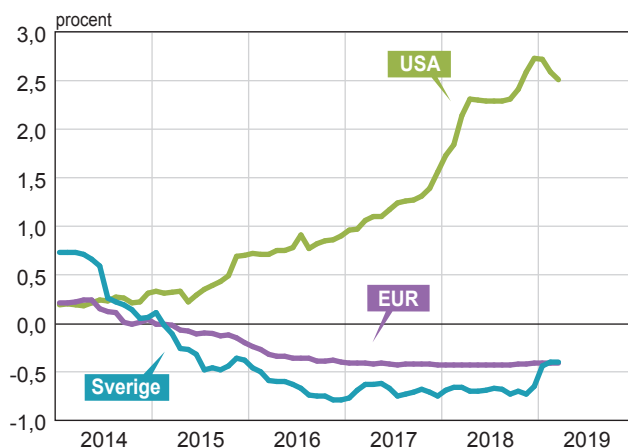
Källa: Affärsvärlden

Korta räntor i stort sett oförändrade

De korta räntorna som steg något efter Riksbankens räntehöjning i december har sedan dess endast rört sig marginellt. I mars var genomsnittsräntan på en statsskuldväxel med tre månaders löptid -0,40 procent, vilket var oförändrat jämfört med februari.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Källa: Riksbanken

De amerikanska räntorna ligger på en helt annan nivå än de svenska och europeiska sedan den amerikanska centralbanken Federal Reserve under de senaste åren höjt räntan i flera steg. Den senaste höjningen genomfördes i december 2018. I år har de korta räntorna rört sig svagt nedåt och tendensen fortsatte i mars då tremånadersräntan sjönk med några punkter jämfört med februari.

Svenska långräntor svagt nedåt

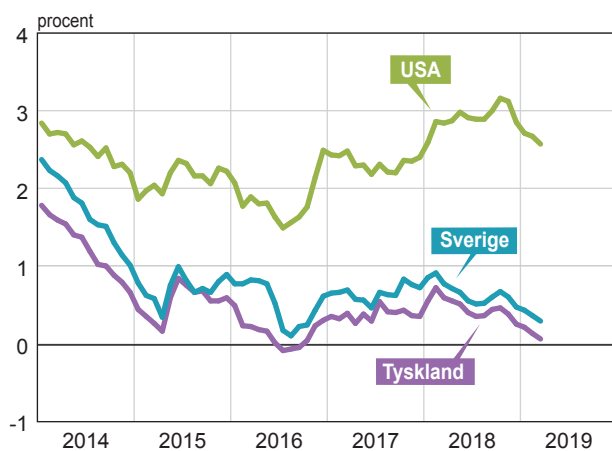
De långa räntorna har trendmässigt pekats nedåt det senaste året. Trenden fortsatte även i mars då en tioårig statsobligation hade en genomsnittlig ränta på 0,29 procent, vilket kan jämföras med 0,36 procent i februari. Jämfört med mars i fjol är nedgången 48 räntepunkter.

Även den tyska tioårsräntan fortsatte ned och ligger nu precis ovanför nollstrecket. Ränteskillnaden mot Sverige har varit närmast oförändrad under det senaste året. De

amerikanska långräntorna hade en uppåtgående trend till slutet av fjolåret men har sedan sjunkit något. I mars gick tioårsräntan ned med 10 punkter och låg i genomsnitt på 2,57 procent.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

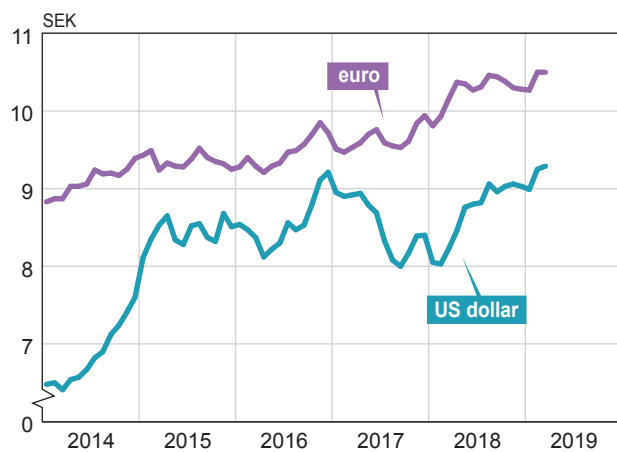
Källa: Riksbanken

Kronan starkare i slutet av mars

Den generella försvagningen av kronan som pågått under de senaste åren mattades av i mars. Under andra halvan av månaden har till och med kronan stärkts något. Mot euron var växelkursen i genomsnitt 10,50 kronor vilket var oförändrat jämfört med februari. Dollarn handlades i genomsnitt för 9,29 kronor, vilket var 4 öre dyrare än i februari.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Utlåning till hushåll och företag

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s finansmarknadsstatistik

Lägre tillväxttakt för hushållens lån i februari

I februari 2019 hade hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) en årlig tillväxttakt på 5,3 procent, vilket innebär att tillväxttakten minskade med 0,1 procentenhet jämfört med januari.

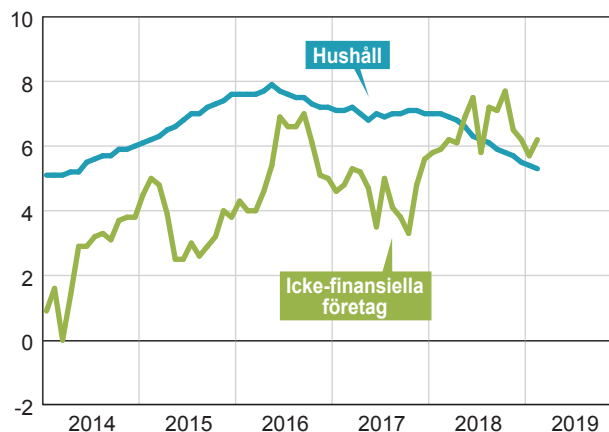
Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 4 035 miljarder kronor i februari. Det är en ökning med 10 miljarder jämfört med föregående månad och 199 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år.

Bostadslånen utgjorde 82 procent av MFI:s totala utlåning till hushållen och uppgick i februari till 3 308 miljarder. Det är en ökning med 10 miljarder jämfört med föregående månad och 163 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Bostadslånen hade en årlig tillväxttakt på 5,2 procent i februari, en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med januari.

Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 8,3 procent i februari, vilket är 0,5 procentenheter högre jämfört med januari då den var 7,8 procent. Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter var 4,4 procent i februari, vilket innebär att den ökade med 0,6 procentenheter jämfört med januari. Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 227 respektive 499 miljarder i februari.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

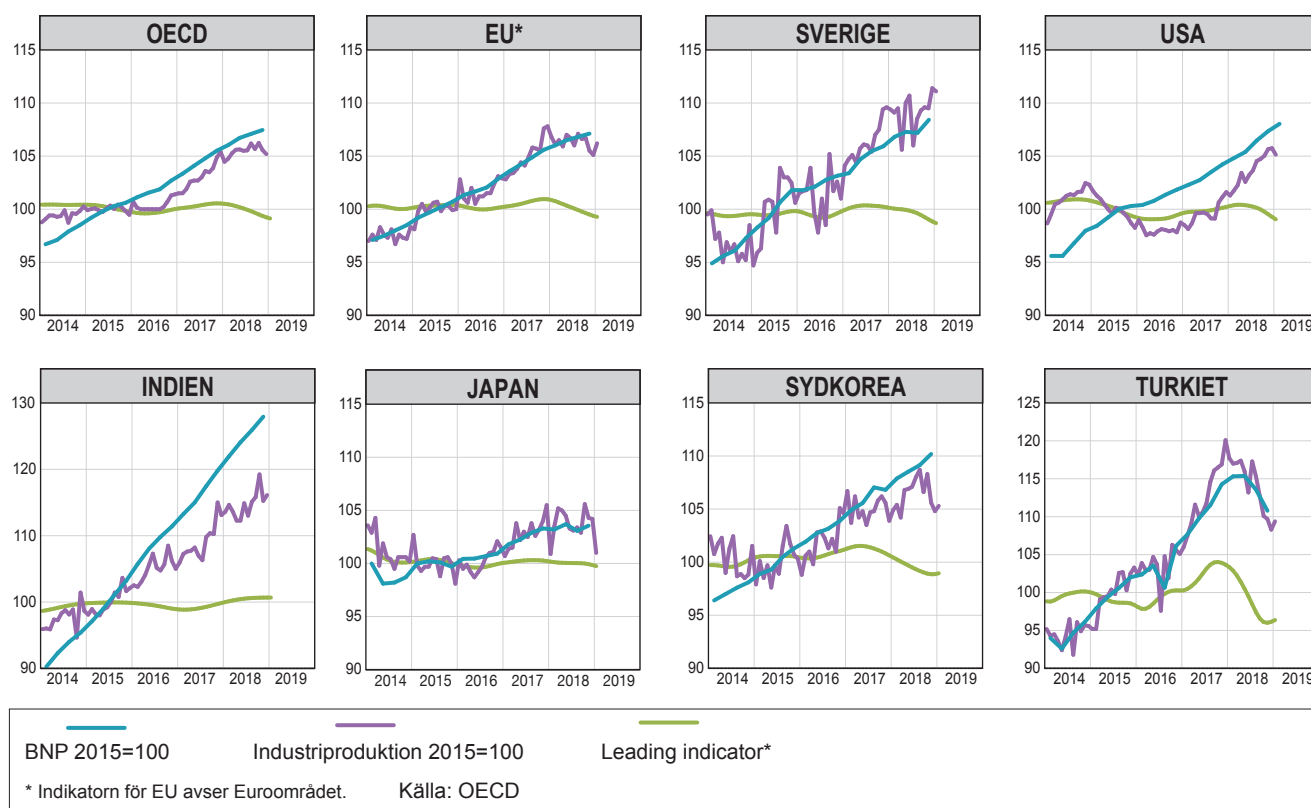
Ökad tillväxttakt för företagens lån

I februari var den årliga tillväxttakten för lån till icke-finansiella företag 6,2 procent, en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med januari då den var 5,7 procent. Totalt uppgick MFI:s utlåning till icke-finansiella företag till 2 347 miljarder kronor i februari.

Flerbostadshus är den vanligaste säkerheten för utlåning till icke-finansiella företag och uppgick i februari till 767 miljarder. Företagens blacolån uppgick till 367 miljarder och lån till bostadsrättsföreningar, som räknas till icke-finansiella företag, uppgick till 484 miljarder.

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den indiska ekonomin har haft en stark BNP-tillväxt under flera år. Fjärde kvartalet 2018 växte BNP med 1,6 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan, vilket var något lägre än den genomsnittliga tillväxttakten de senaste fem åren på 1,8 procent. Industriproduktionen i Indien har också haft en uppåtgående trend de senaste åren, men med en viss variation på månadsbasis. Den senaste statistiken visar en liten uppgång i december efter en större nedgång månaden innan. Den ledande indikatorn låg i januari över det historiska genomsnittet men har de tre senaste månaderna planat ut efter en tid med positiv utveckling.

I Japan har BNP-utvecklingen varit något dämpad det senaste året efter ett par år med stadig tillväxt. Fjärde kvartalet 2018 ökade BNP med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det var en vändning uppåt efter en negativ tillväxt tredje kvartalet. Industriproduktionen har haft en liknande utveckling. Från mitten av 2016 och fram till slutet av 2017 uppvisade industriproduktionen en svagt positiv trend som sedan mattades av under 2018. 2019 inleddes med en större nedgång och produktionen minskade i januari med 3,4 procent jämfört med månaden innan. Även den ledande indikatorn rör sig nedåt och har de senaste fyra månaderna legat under 100-strecket.

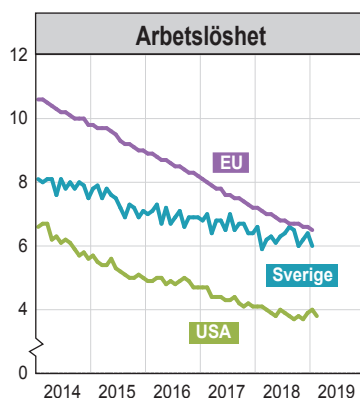
Den sydkoreanska ekonomin har växt i en stadig takt sedan 2010 bortsett från sista kvartalet 2017 då BNP visade en mindre nedgång. Fjärde kvartalet 2018 steg BNP med 1,0 procent, vilket var en något högre ökningstakt än den genomsnittliga tillväxttakten de senaste fem åren på 0,7 procent. Industriproduktionen har inte haft en lika stabil utveckling och varierar en del på månadsbasis. I januari 2019 ökade produktionen med 0,5 procent efter tre månader med minskad produktion. Landets ledande indikator ligger sedan april i föl under det historiska genomsnittet men har de två senaste månaderna ökat.

Turkiet har också haft en relativt snabb BNP-utveckling sedan 2010 med endast ett par kvartal med negativ tillväxt. Under 2018 dämpades dock tillväxten och efter nolltillväxt andra kvartalet sjönk BNP både tredje och fjärde kvartalet med 1,6 respektive 2,4 procent. Även landets industriproduktion har utvecklats svagt det senaste året och trenden har pekats nedåt. I januari vände dock produktionen uppåt igen och ökade med 1,0 procent på månadsbasis. Den ledande indikatorn har sedan juni 2018 legat under 100-strecket men vände uppåt i december och fortsatte att öka januari.

INTERNATIONELL UTBLICK

Arbetslöshet

I januari låg arbetslösheten som andel av arbetskraften på 6,5 procent inom EU 28, vilket var 0,7 procentenheter lägre än samma månad föregående år. Det indikerar att arbetsmarknaden inom EU fortsätter att stärkas. Flera EU-länder visar upp en lägre arbetslöshet jämfört med föregående år men det är fortfarande stora skillnader mellan länderna. Tyskland är en av de länderna med lägst arbetslöshet inom EU. Arbetslösheten i landet låg i januari på 3,2 procent, vilket var 0,3 procentenheter lägre än januari i fjol. Den franska arbetslösheten har rört sig nedåt de senaste åren men ligger fortfarande högre än i många andra länder. I januari uppgick den till 8,8 procent. Även Italien har haft svårt att få ned arbetslösheten och låg i januari på 10,5 procent. I Spanien har arbetslösheten sjunkit kraftigt de senaste åren men är, efter Grekland, det land inom EU med högst andel arbetslösa. I januari var det 14,1 procent av

arbetskraften som var arbetslösa, vilket var en minskning med 2,3 procentenheter jämfört med januari föregående år.

Den amerikanska arbetsmarknaden går fortsatt bra och andelen arbetslösa låg i februari på 3,8 procent, något lägre än för ett år sedan.

Arbetslöshet

	Avser månad	Procent av arbetskraften	Förändr. från föregående månad	Förändr. från motsv mån föreg år
EU	jan	6,5	-0,1	-0,7
Danmark	jan	5,0	0,1	0,0
Finland	jan	6,7	0,0	-1,5
Frankrike	jan	8,8	-0,1	-0,4
Italien	jan	10,5	0,1	-0,5
Spanien	jan	14,1	-0,2	-2,3
Storbritannien	nov	4,0	0,0	-0,3
Sverige	jan	6,0	-0,4	-0,6
Tyskland	jan	3,2	-0,1	-0,3
Norge	dec	3,7	-0,1	-0,4
USA	feb	3,8	-0,2	-0,3
Japan	jan	2,5	0,1	0,1
OECD	jan	5,3	0,1	-0,1

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer fortsatte sjunka i mars. Indikatorn för euroområdet sjönk med 0,7 enheter och landade på 105,5 medan indikatorn för EU visade en något mindre nedgång och sjönk med 0,4 enheter till 105,0. Inom euroområdet försämrades stämningssläget inom industrin och tjänstesektorn samtidigt som detaljhandeln och byggbranschen gick emot strömmen och ökade. Konsumentförtroendet låg kvar på en i stort sett oförändrad nivå. Inom EU förbättrades stämningssläget inom tjänstesektorn medan utvecklingen inom byggbranschen gick i motsatt riktning. Bland de större ekonomierna ökade indikatorn markant för Spanien medan både Tyskland och Nederländerna noterades för nedgångar. Stämningssläget var relativt oförändrat i Frankrike och Italien.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,7	0,7	0,2	1,2	0,0	0,6	0,3	0,3
Förändr. 4 kv.	%	2,2	2,2	1,3	2,4	0,6	3,1	1,4	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-8,6	0,3	0,6	-0,3	-1,2	-0,6	1,0	-0,4
Förändr. 12 mån.	%	3,5	2,3	-0,9	1,6	-4,0	3,8	-0,6	-0,2
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,4	0,5	-0,8	0,7	0,5	0,5	0,4	0,3
Förändr. 12 mån.	%	1,0	1,3	1,9	1,9	1,7	1,0	1,6	2,1
Arbetslöshet ⁵⁾	%	5,0	6,7	4,0	6,0	3,2	3,8	6,5	5,3
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,1	0,0	0,0	-0,4	-0,1	-0,2	-0,1	0,1
Förändr. 12 mån.	procentenheter	0,0	-1,5	-0,3	-0,6	-0,3	-0,3	-0,7	-0,1
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,32	-0,31	0,88	-0,07	-0,31	2,68	-0,31	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,02	0,00	-0,04	0,02	0,00	-0,09	0,00	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,02	0,02	0,33	0,39	0,02	0,81	0,02	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,05	0,38	1,20	0,36	0,06	2,67	0,95	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,10	-0,11	-0,08	-0,07	-0,07	-0,04	-0,06	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,72	-0,46	-0,37	-0,55	-0,60	-0,19	-0,24	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Fjärde kvartalet 2018 3) OED december, övriga januari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. Storbritannien januari, övriga februari 5) Storbritannien november, USA februari, övriga januari 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Februari 7) Februari

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

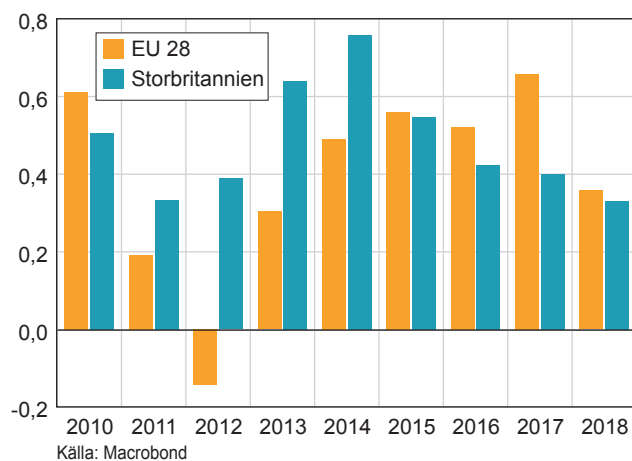
Oklarhet kring Brexit påverkar den brittiska ekonomin

I juni 2016 gick britterna till vallokalerna för att rösta om medlemskapet i EU. Även om opinionsundersökningar innan valet visat att lämnasidan vuxit kraftigt, kom resultatet som en chock för Europa och förmodligen även för en stor del av britterna. Nästan 52 procent av väljarna röstade för att lämna EU. Sedan dess har mycket av brittisk politik handlat om Brexit och hur utträdet ska gå till. Premiärminister Theresa May förhandlade i över två års tid med EU och kom till sist fram till ett 585 sidor långt avtal. I januari i år hölls den första omröstningen om avtalet i det brittiska parlamentet, men det röstades ner med bred marginal. Det har sedan dess röstats ner ytterligare två gånger. Det datum som tidigare var satt som utträdesdatum, den 29 mars har efter EU:s godkännande flyttats fram. Om inte avtalet godkänns innan den 12 april så är det sagt att Storbritannien ska lämna EU utan avtal detta datum.

Centralbanken, Bank of England, varnar för betydande negativa konsekvenser för tillväxten, arbetslösheten och inflationen om Storbritannien skulle lämna EU utan avtal. Varför går då inte avtalet igenom? Den främsta stötestenen tycks gälla gränsen mellan Irland och Nordirland. Irland är med i EU, medan Nordirland är en del av Storbritannien. I nuläget rör sig människor och handel utan problem över gränserna men det finns en risk att nya gränskontroller, som kan komma att införas, saktar ner handel och annan ekonomisk aktivitet. Dessutom finns en rädsla att spänningarna mellan Irland och Nordirland trappas upp.

BNP-tillväxt

Genomsnittlig kvartalsutveckling, säsongrensad, procent

Något svagare BNP-tillväxt de senaste åren

Den ekonomiska statistiken visar att den brittiska ekonomin har gått svagare de senaste åren. Storbritanniens ekonomi växte snabbare än genomsnittet för EU 28 mellan 2011 och 2014. Tillväxten var särskilt hög under 2013 och 2014, då landets BNP i genomsnitt växte med 0,6 respektive 0,8 procent per kvartal i säsongrensade termer,

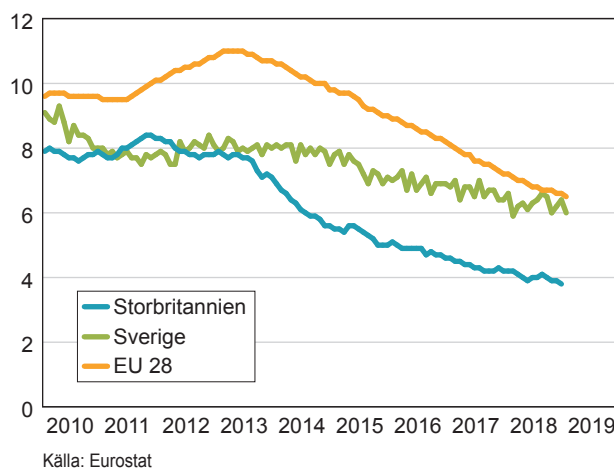
vilket kan jämföras med 0,3 respektive 0,5 procent för EU 28. 2015 var tillväxten i princip densamma som för EU 28-området. Från 2016 och framåt har dock tillväxttakten för Storbritanniens BNP dämpats något och utvecklingen har varit lite svagare än snittet för EU 28.

Arbetslösheten har fortsatt nedåt

Läget på den brittiska arbetsmarknaden har, i likhet med hela EU 28-området, förbättrats avsevärt de senaste fem åren. Det harmoniserade måttet på arbetslöshet visar att arbetslösheten i Storbritannien under 2010-talet var som högst hösten 2011, då den var uppe i 8,4 procent. Sedan dess har arbetslösheten sjunkit men de senaste två åren har den planat ut kring 4 procent. Det kan jämföras med arbetslösheten i EU 28 som i januari i år uppgick till 6,5 procent. Arbetslösheten för hela EU-området har liksom i Storbritannien sjunkit kraftigt de senaste fem åren, från en toppnivå på 11 procent våren 2013. Även arbetslösheten i Sverige har sjunkit under samma period, men här har nedgången inte varit lika betydande som i Storbritannien eller för EU 28.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–74 år, säsongrensad

Förvisso har den brittiska BNP-tillväxten varit något lägre från och med 2016 än den var de närmast föregående åren, men ekonomin har ändå fortsatt att växa. Arbetsmarknaden har haft en god utveckling de senaste åren så oron inför ett EU-utträde har inte varit så tydlig på dessa makromått, förutom att arbetslösheten inte fortsatt ned på samma sätt som tidigare. Enligt EU-kommissionens barometer har läget försämrats något på sistone, men det gäller inte bara Storbritannien utan ett flertal länder visar samma mönster. Det hänger snarare samman med att konjunkturen har mattats av i Europa. Hur den brittiska ekonomin och arbetsmarknaden utvecklas och om Brexit blir verklighet får framtiden utvisa.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2015=100	4 kv	108,4 ¹⁾	1,2 ¹⁾	2,4
Fast bruttoinvestering	volym	2015=100	4 kv	112,7 ¹⁾	-1,6 ¹⁾	-0,8
Hushållens konsumtion	volym	2015=100	4 kv	106,7 ¹⁾	0,7 ¹⁾	0,4
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	13,9		-14
			1-4 kv	53,0		-16
Näringslivet						
Näringslivets produktion	volym	2015=100	jan	105,4	-1 ¹⁾	2
Industriproduktion	volym	2015=100	jan	106,2	0 ¹⁾	3
Industrins orderingång	volym	2015=100	jan	101,8	-3 ¹⁾	-1
Industrins kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	90,4 ¹⁾	-0,6 ¹⁾²⁾	-0,5 ²⁾
Industrins investeringar	mdr kr		4 kv	41,2		-19
Tjänsteproduktion	volym	2015=100	jan	104,6	0	2
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		feb	122,7	0 ¹⁾	13
			jan-feb	249,4		11
Varuimport	mdr kr		feb	117,7	0 ¹⁾	6
			jan-feb	241,3		7
Handelsnetto	mdr kr		feb	5,0		
			jan-feb	8,1		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	39,6		
			1-4 kv	93,8		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2015=100	feb	107,8 ¹⁾	0,2 ¹⁾	3,0
			jan-feb			2,3
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	jan	118,9 ¹⁾	0,7 ¹⁾	1,1
Personbilsregistreringar, nya	st		feb	23 789		-14
			jan-feb	44 906		-13
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	mar	94,0 ⁴⁾	93,0 ⁴⁾	101,7 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	feb	331,0	0,7	1,9
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	feb	216,6	0,7	1,9
Producentprisindex		2015=100	feb	113,9	0,2	6,3
Exportprisindex		2015=100	feb	114,1	0,6	7,6
Importprisindex		2015=100	feb	112,4	0,9	6,4
Prisindex för inhemsk tillgång		2015=100	feb	113,1	0,4	5,7
Hemmamarknadsprisindex		2015=100	feb	113,7	-0,1	4,9
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		feb	5 093		1,1
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		feb	358		6,2
därav heltidsstuderande	1 000-tal		feb	131		1,0
Arbetade timmar	10 000-tal		feb	16 740		1,0
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		feb	118		-4,0
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	dec	131,5		2,6
Timlön, industriarbetare	kr		dec	187,0		2,4
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		feb	4 035		5,3
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		feb	2 347		6,2
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		mar	0,29	-0,07 ²⁾	-0,48 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		mar	-0,40	0,00 ²⁾	0,26 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		feb	19,5		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		29 mar	142,2	-0,4	3,0

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utgivare av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Jenny Lunneborg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppgi källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2019-A06T11903_pdf (pdf)